

Mensen/2

Studentenleven/7

Achtergrond/8

/3 Vervolgstappen profilering
/4 Afscheid C&S-project
/5 In het water gevallen
/6 Wanderman in town
/11 English page

17 juni 2004 / jaargang 46

Cursor/36

Informatie- en opinieblad van de Technische Universiteit Eindhoven. Redactie telefoon 040-2472961 fax 040-2456033 e-mail cursor@tue.nl

‘Profielen TU/e sterk en moedig’

Van de tien onderzoeksgebieden waarmee de TU/e zich wil profileren, draaien er zeker vier internationaal al heel sterk mee. “Drie andere gebieden zitten daar tegenaan en hebben zeker dezelfde potentie.” Die eerste conclusie trekt rector prof.dr. Rutger van Santen na het bezoek van tien internationale experts, die op uitnodiging van de TU/e hun visie gaven op het Research Profile van de universiteit.

Welke grote uitdagingen liggen er in de vakgebieden binnen het onderzoeksprofiel van de TU/e en welke doorbraken zijn nodig om deze uitdagingen aan te gaan? Deze en andere vragen kwamen op 10, 11 en 12 juni aan de orde tijdens het bezoek van tien internationale toponderzoekers aan Eindhoven, gevolgd door een tweedaagse workshop samen met TU/e-wetenschappers in het Belgische Corsendonk. Een spannende exercitie, aldus Van Santen over de uitnodiging aan de tien buitenlandse gasten om mee te praten over het onderzoeksprofiel van de TU/e. “Sommige onderzoekers vonden het duidelijk moeilijk om in te gaan op zaken buiten hun eigen vakgebied”, zo heeft de rector gemerkt. “Die hadden misschien een beetje het gevoel van ‘wat doe ik hier?’.” Toch ziet Van Santen zeker waarde in ieders bijdragen. Enkele onderwerpen die

tijdens de workshop ter tafel kwamen, zijn het gemis van de ‘bio-link’ in een aantal profileringsgebieden, de nodige verdere verwetenschappelijking van sommige gebieden, zoals embedded systems, en de ethische kanten van ambient intelligence. Ook kreeg de TU/e lof voor haar moed om met haar profilering verder te gaan dan veel andere instellingen. “Terwijl wij het eigenlijk nog niet ver genoeg vonden gaan”, benadrukt de rector.

Van Santen vervolgt: “Eén van onze bedoelingen was om de omschreven profileringsgebieden toch op een zekere manier ten opzichte van elkaar te plaatsen. Om te kijken naar welke van onze gebieden internationaal al sterk zijn en welke hiervoor de potentie hebben. Dit met het oog op het 3TU-overleg, maar ook met het oog op vragen vanuit bijvoorbeeld NWO en het Innovatieplatform”. Een aantal gebieden -die hij niet met naam wil noemen- behoort qua sterkte zeker tot de top of heeft duidelijke groeimogelijkheden, zo concludeert Van Santen. “De rest is ‘business as usual’; het is aan de faculteiten om te bekijken wat ze daarmee willen.” Hij benadrukt dat het om ‘persoonlijke interpretaties’ gaat; de rector wil de uitkomst van het weekend eerst nog bespreken met de decanen en hoogleraren, waarna het vervolgbeleid wordt uitgestippeld.

Lees verder op pagina 3.

Het gemis van Advocaat

De tribune die Dick Advocaat in Portugal mist, staat aan de Eindhovense Amalia van Anhaltstraat. Aldus de bewoners van nummer 26. In Huize Amalia, tijdelijk tot ‘Stadion Amalia’ gedoopt, volgen bewoners en gasten deze dagen de sportieve verrichtingen van Oranje tijdens het EK. Niks bijzonders, ware het niet dat de voetbalfans niet op een doorgezakte bank voor de buis hangen, maar voor de gelegenheid een heuse tribune in de achtertuin bouwden. Wie geen bewoner is, kan voor zes euro een plaatsje reserveren. Hiervoor krijgen bezoekers niet alleen een hapje en een drankje, “maar natuurlijk ook gezelligheid en saamhorigheid: iedereen voor het vaderland”, zo beloven huisbewoners Rens, Noor, Floris, Evelien, Jaap, Iris en Maurits. Wie qua kaartjes achter het net vist, kan de feestelijkheden ook volgen via www.stadionamalia.tk. Het Oranjefestijn is het gevolg van ‘ontzettend uit de hand

gelopen studieontwikkend gedrag’, gecombineerd met de grote ambities van de huisgenoten. “Iedereen wist iets leukers, beters en groters”, aldus bewoonster Iris Hensen, Bouwkundestudente aan de TU/e.

Het zevental heeft hooggespannen verwachtingen van Oranje in Portugal. Een paar uur voor de wedstrijd Nederland-Duitsland voorspellen de studenten een uitslag van 3-1. De werkelijkheid was helaas minder rooskleurig. Desondanks verwachten de studenten dat Nederland het op z’n minst tot de kwartfinales schopt. Overigens hopen de burens, zo vermoeden de Amalia-bewoners, dat het na de eerste pouleronde meteen is afgelopen. Toch mikken ze erop dat de buurt net zo Oranjegezind is als zij “en dus uitbundig zal meevieren. De burens zijn natuurlijk altijd welkom om een drankje te komen nuttigen”.

Foto: Bart van Overbeeke

Elektro lanceert plan tegen wangedrag

Nee, het is geen lijstje met droge huisregels dat her en der tegen de faculteitsmuren gespijkerd wordt. Directeur bedrijfsvoering drs.ing. Jos Hermus van Elektrotechniek ziet de gedragscode van zijn faculteit als een doorlopend actieplan, zowel voor studenten als docenten, dat moet helpen wangedrag in en rond E-hoog tegen te gaan. Gisteren, woensdag 16 juni, was het startsein.

Normen en waarden zijn bij Elektrotechniek al geruime tijd een hot item. Het faculteitsblad wijdde recent nog een heel nummer aan dit thema. Een reeks vernielingen in E-hoog vormde de aan-

leiding voor een discussie over het onderwerp. Omgegooide vuilnisbakken, rumoer tijdens colleges, vernielingen op toiletten: het zijn maar enkele voorbeelden van ‘puur wangedrag’ in het gebouw, aldus Hermus. “Wij hadden daar geen vat op. Je kunt wel overal camera’s gaan ophangen of studenten, op z’n Amerikaans, één of andere verklaring laten ondertekenen, maar dan ga je qua maatregelen een kant op die we eigenlijk niet wilden. Liever wilden we met mensen het gesprek aangaan.”

De directeur bedrijfsvoering zegt heel blij te zijn met het proces dat het faculteitsbestuur en de studenten sindsdien door-

lopen hebben, dat heeft geleid tot de ‘code of conduct’. Volgens Hermus zijn studenten meer betrokken bij het reilen en zeilen binnen hun faculteit en is het faculteitsbestuur makkelijker aanspreekbaar dan voorheen. Tevreden achterover leunen is er na het wereldkundig maken van de gedragscode niet bij, benadrukt hij: “Volgend jaar krijgen we hier weer een nieuwe generatie studenten. De aandacht voor normen, waarden en gedrag is daarom een continu proces”.

Vrijheden

De gedragscodes -eentje voor studenten, eentje voor docenten- betekenen in zekere zin wel een

beperking van bestaande vrijheden, erkent Hermus. Zo is afgesproken dat studenten na afloop van een feestje in het Walhalla niet meer terugmogen naar de onderwijsvloer. Ook worden kamerbeheerders ingesteld die toezien op het gebruik van de practicumruimtes bij projecten. De regelingen betreffende docenten hebben onder meer betrekking op efficiënt ontwerpgericht onderwijs en het tijdig nakijken en teruggeven van tentamens. Hermus: “Dit staat al wel op papier, maar niet alle docenten geven daaraan evenveel prioriteit. Op een aantal punten betreffende de communicatie van docenten richting studenten kunnen we scherper zijn”./•

(Advertentie)

De HiTecmasterclass.

Sedert 2001 wordt jaarlijks door TNO en de Koninklijke Marine een HiTecMasterclass georganiseerd, waarbij twintig talentvolle (bijna) afgestudeerden in technische richtingen 8 weken lang de tijd kregen om - betaald - kennis te maken met deze twee hightech bedrijven. Academici van negen universiteiten hebben met groot enthousiasme aan dit

programma deelgenomen. Vorig jaar hebben 13 deelnemers er na afloop een baan gevonden. Van 20 september tot 12 november 2004 vindt de vierde editie plaats. Meer informatie: www.hitecmasterclass.nl

Cees Donkers

“Je wordt weer helemaal student”

Gerard Verhoogt
Foto: Bart van Overbeeke
“Mijn hobby is mijn werk en andersom”, stelt ir. Cees Donkers (1950). En voor je hobby doe je veel, dat blijkt wel uit de lange lijst van zijn activiteiten en initiatieven. Donkers studeerde van 1969 tot 1975 -in de ‘wilde jaren’- stedenbouw en architectuur aan de TU/e. Hij werkt inmiddels alweer elf jaar bij de dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer van de gemeente Eindhoven, maar is sinds twee jaar een dag per week terug bij Bouwkunde.

Donkers herinnert zich de opwinding in zijn studententijd nog goed: “Tijdens de tentamens werden hoogleraren naar huis gestuurd door linkse studenten. Die kwamen binnen met zakjes knikkers, want het ging volgens hen niet alleen om de knikkers”. Welke invloed heeft die periode gehad op hem en zijn generatie-

genoten als Jo Coenen, Frank en Paul Wintermans en Bert Dirrix? Donkers: “Het gaf een speciale verbondenheid, die je tot die generatie maakte. We zochten allemaal onze eigen weg, naar zelfstandigheid én naar het vak. Ontwerpen was toen helemaal taboe, maar dit groepje wilde juist leren ontwerpen. Dat heeft een sterke band geschapen”. In 1977 gaat Donkers bij het projectbureau Helmond Groeistad werken. Hier is hij onder meer verantwoordelijk voor plannen voor de nieuwe wijk Brouwhuis, de binnenstad en het Stationsgebied. In Eindhoven ijvert hij intussen voor het behoud van het Witte Dorp, staat hij aan de wieg van het Qafé -dat debatten organiseerde over architectuur en stedenbouw in Eindhoven- en is hij betrokken bij de manifestatie Stadsbeeld. In 1993 gaat hij naar de Dienst Stadsontwikkeling in Eindhoven, waar hij werkt aan plannen voor het Stratumseind, het Stadhuis-

plein, het Stationsplein, de Witte Dame en het Emmacomplex. Wat fascineert hem zo in zijn beroep? Donkers: “Om plannen en ideeën te vertalen naar de werkelijkheid, binnen alle culturele en maatschappelijke ontwikkelingen. Het gaat om de maakbaarheid van de dingen, ook op kleine schaal. Ik besteed evenveel aandacht aan een groot stedenbouwkundig plan als aan de detaillering van stadsbanken, lantarenpalen, abri’s, klinkers in de binnenstad of de fietsenstalling. Daarvoor hebben we de in Eindhoven aanwezige kennis gebruikt, niet alleen van Philips, maar ook die van kleine ontwerp bureaus, wat past in het idee van Eindhoven Brainport”. Op zijn vijftigste denkt Donkers: ‘Ik heb veel kennis en ervaring opgedaan, wat kan ik daarmee allemaal nog meer doen?’. Een ontmoeting met prof.ir. Jan Westra, zijn voormalige afstudeerbegeleider en nu decaan bij Bouwkunde, brengt hem naar de

TU/e terug. Eerder was Donkers al betrokken bij het project Eindhoven 2000+, met de Amerikaanse architect Peter Eisenmann. Tijdens dit project ontwikkelden studenten uit Delft en Eindhoven plannen voor het stationsgebied van Eindhoven. Dat werd mede de basis van zijn aanstelling hier, voor één dag per week. Donkers: “De gemeente heeft veel vragen, de TU/e heeft veel kennis. Die twee hebben we aan elkaar gekoppeld”. Er zijn programma’s ontwikkeld voor medewerkers en studenten met vier thema’s: Hoogbouw, Atelier E+, Leefstijlen en A2. In Atelier E+ begeleidt Donkers afstudeerders bij hun eigen projecten. “Het gaat vooral om communicatie en realistische inspiratie. Centraal staan de ontwerpen en hoe je elkaar bekritiseert; van voorzichtige formuleringen tot vernietigend commentaar. Het gaat er tevens om hoe je met die kritiek omgaat, waarbij studen-

ten leren om opbouwende kritiek te geven in een open dialoog”. Inmiddels voelt Donkers zich weer helemaal thuis aan de universiteit. Met regelmatig glimlende pretoogjes die het plezier verraden, vertelt hij: “Het vak is en blijft altijd een leerproces; kennis moet groeien. Aan de TU/e verbreedt mijn kennis zich en kan ik die delen met anderen. Het werken met studenten is voor mij heel stimulerend en levert, ook voor henzelf, onverwacht hoge resultaten op. Zo hebben studenten zelf voorgesteld het project van iemand anders tijdelijk over te nemen in een workshop om daar met een fris oog naar te kijken. Om daarna hun eigen project weer op te pakken. En, al ben ik dertig jaar ouder, dat leeftijdsverschil valt helemaal weg. Ik hoef me helemaal niet oud te voelen, want ik ben gewoon een van hen. Je wordt weer helemaal student”. / ●

Cursor/Colofon

© 2004. Auteursrechten voorbehouden.
 Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.
 De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen te wijzigen.

Redactie Han Konings (hoofdredacteur), Brigit Span (eindredacteur), Chantal Louwers, Monique van de Ven, Lennart Wesel **Aan dit nummer werkten verder mee** Jeannette Bos, Han Gommeren, Martine Greijmans, Ruben Libgott, Benjamin Ruijsenaars, Gerard Verhoogt, Paul Weehuizen **Foto's** Bart van Overbeeke **Lay-out** Esther Valk **Redactieraad** drs. Joost van den Brekel, prof.dr.ir. Hans van Duijn (voorzitter), Agnes van Hemert (secretaris), prof.dr.ir. Han Meijer, Jaap Minnema **Basisvormgeving** Koos Staal bno **Druk** Drukkerij E.M. de Jong B.V. Baarle-Nassau **Advertenties** Bureau Van Vliet BV, Passage 13-31, 2024 Zandvoort, tel. 023 - 5714745 **Redactie-adres** TU/e, W-hal 1.25, postbus 513, 5600 MB Eindhoven, tel. 040 - 2472961/2474020, fax 040 - 2456033, e-mail: cursor@tue.nl, www.tue.nl/cursor. Cursor is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP)

TU/e technische universiteit eindhoven

De week van /Marloes

Marloes Damen is derdejaars Biomedische Technologie en secretaris van de Eindhovense Studenten Toneel Vereniging Doppio.

Zondag: Na de laatste voorbereidingen is het om 11.45 uur zover; met tien Doppianen worden we als echte artiesten ontvangen op het Virus festival. De gehele dag door verrassen we de festivalgangers met poëtische treinkaartjes, gedichten, sprookjes, tekstbordjes, vreemde gesprekken en dozen. 's Avonds op tijd mijn bed in om de twee uur slaap na het W-hoogfeest nog even bij te slapen.

Maandag: Het laatste vaardigheidsblok is aangebroken; computersimulaties. 's Avonds blij met een telefoontje: Leon, mijn vriend, is op rondreis door Thailand en Laos. Daarna naar Scala voor de wekelijkse bestuursvergadering van Doppio, over onder meer basiscursus opvoeringen en het zeilweekend.

Dinsdag: Na een dagje vechten met eindige elementjes was ik er wel aan toe om in de Fort een pilsje te gaan drinken; constitutieborrel van Japie. Tot september delen we nog een bestuursgenootje, dus een persoonlijke kennismaking tussen de twee besturen en een felicitatie kunnen geen kwaad. Tja, zulke borrels zijn altijd weer gezelliger dan gepland...

Woensdag: Na het simuleren van de flow door een buis ga ik vandaag beginnen aan de simulatie van adaptatie van bot. Nog even langs de bakker om drie taarten te bestellen als cadeautje voor de spelers. 's Avonds is het hoog tijd om de administratie van Doppio bij te werken; nog meer reserveringen voor komend weekend!

Donderdag: Terwijl ik aan de TU/e achter mijn computer zit, wordt de zolder van Scala omgebouwd tot een heus theater. Na gestemd te hebben voor de Europese parlementsverkiezingen heb ik de rest van de

avond repetitie. De voorstelling komt opeens wel heel dicht bij... 'Jonge Varens' 25,26,27 juni te zien in de Plaza Futura.

Vrijdag: Ik rond het eindige-elementen gedeelte af, zodat ik maandag aan de moleculaire simulaties kan beginnen. Vanaf 17.00 uur loopt de spanning op voor de basiscursisten; generale repetitie, fotodoorloop. Om 19.45 uur komen de eerste bezoekers aan bij Scala. Net als zaterdag en zondag is het ook vanavond uitverkocht. Beide groepen laten een fantastische voorstelling zien. Organisatorisch loopt alles perfect. Bravo! Dit belooft wat voor morgen en overmorgen.

TU/e werkt toe naar vervolgstappen profilering

Vervolg van voorpagina

Hoe moet de TU/e omgaan met het aanstellen van wetenschappers aansluitend op haar sterke- en potentieel sterke-onderzoeksprofielen? En welke grote infrastructurele veranderingen, zoals de aanschaf van bepaalde apparaten of faciliteiten, zijn nodig om de beoogde versterking mogelijk te maken? Hierover wil rector prof.dr. Rutger van Santen binnenkort gaan praten met decanen en hoogleraren.

De universiteit is momenteel druk doende allerlei meningen te verzamelen, zoals afgelopen week vanuit het internationale wetenschapsveld. Bij het bepalen van haar vervolgstappen neemt de TU/e ook de visie van het bedrijfsleven mee. In juli en september staan nog bijeenkomsten gepland met managers vanuit de industrie, waarop wordt gepraat over wat volgens hen de wetenschappelijke trekkers van Eindhoven zijn en hoe TU/e-ingenieurs het in kwalitatief opzicht doen. Kim Guldstrand Larsen,

professor op het gebied van embedded systems aan de Deense Aalborg University, is één van de top-onderzoekers die vorige week een bezoek brachten aan de TU/e. Hoewel hij zegt weinig inzicht te hebben in het inhoudelijke proces, is de Deen zeer te spreken over het pad dat de TU/e is ingeslagen. Volgens Larsen is profileren "in elk geval extreem waardevol om in al je disciplines of afdelingen wat nieuwe motivatie te brengen. Bovendien is het een goede manier om de gemeenschap daarbuiten ervan te overtuigen dat je bezig bent je universiteit de goede richting op te sturen". Hij gaat liever niet inhoudelijk in op de gemaakte profileringskeuzes van de TU/e. "Ik vind het moeilijk om iets te zeggen over de andere negen gebieden. Profielen als nanotechnologie en biomedische technologie zijn wel herkenbaar; die spelen in Denemarken ook. Embedded systems is wat mij betreft in elk geval een goede keuze, omdat het wereldwijd hoog op de agenda staat. Als je de

systemen van de toekomst wilt maken, controle wilt hebben over de functionaliteit daarvan, én je producten niet pas over vijf jaar maar over een maand al op de markt wilt hebben, dan heb je mensen nodig die daarin zeer bekwaam zijn."

Investeren

Aansluitend op het laatste moeten universiteiten en bedrijven bovendien minder twijfelachtig zijn met het op de markt zetten van hun ideeën, vindt Larsen. "Daarin zijn we te traag, waardoor Amerika met Europese kennis aan de haal gaat, zoals bij veel software." Daarbij zegt hij erg teleurgesteld te zijn over hoe de Europese Unie "in extreem kleine porties haar geld spendeert. Europa kan Amerika nauwelijks bijbenen, mede doordat daar veel meer in onderzoek wordt geïnvesteerd. De EU probeert nu stelsels van samenwerking op te zetten, onder het mom van 'If you can't beat them, join them'. Daarmee worden in elk geval stappen in de goede richting gezet"./•

Elektro geeft entree frisser jasje

Strak, transparant en geel: die woorden staan centraal bij de bescheiden opknappbeurt voor de entree van E-hoog. Een jaar geleden werd studenten en medewerkers gevraagd te komen met suggesties om de kale, grauwe hal wat op te frissen. Op de wandelgangen leefden ideeën genoeg, zo merkte directeur bedrijfsvoering drs.ing. Jos Hermus, maar uiteindelijk dienden nog geen tien mensen een voorstel in. Hoogleraar prof.dr. Djan Khoe deed dat wél en zijn idee kwam als beste uit de bus.

Rechte lijnen en het gebruik van een heldere kleur, bijvoorbeeld geel, waren de voornaamste suggesties van Khoe, hoogleraar telecommunicatie aan de faculteit. Directeur bedrijfsvoering Hermus erkent dat de commissie die zich over alle voorstellen heeft gebogen, hiermee aanvankelijk niet goed uit de voeten kon. "We liepen steeds tegen de beperkingen van die hal aan. Er zit veel beton en veel glas in die ruimte. Het was voor ons moeilijk in te schatten welk effect dergelijk kleurgebruik op de ruimte zou hebben." Via via kwam de faculteit in

contact met binnenhuisarchitecte Lone Vinten Johansen. Zonder ook maar iets te weten van de ideeën die al ter tafel lagen, maakte ze een concept dat volgens Hermus uiteindelijk 'één op één' overeenkwam met de gedachten van hoogleraar Khoe. De vernieuwde entreehal moet voor het begin van het nieuwe studiejaar gereed zijn. Momenteel wordt al gewerkt aan het opknappen van de ruimte.

Er wordt onder meer geschilderd, het tapijt in de ruimte wordt vervangen en er komt een nieuw zitje met bankjes, dat tevens moet gaan dienen als ontvangstplek voor bijvoorbeeld groepjes scholieren die de faculteit bezoeken. Verder is een groep Bouwkunde-studenten van de TU/e gevraagd te kijken naar mogelijkheden om de gal in de hal weg te nemen, aldus Hermus./•

Voorbereidingen TU/e voor ESK's

De TU/e is volop in de weer met de voorbereidingen voor vier eventuele Europese studentenkampioenschappen (ESK) in Eindhoven in de zomer van 2006. Momenteel wordt onder meer gezocht naar mogelijke sponsors en een bestuur om het traject in goede banen te leiden.

Voetbal, volleybal, tennis en waterpolo zijn de vier sporten waarvan de TU/e de Europese studentenkampioenschappen wil binnenhalen. Universiteitssecretaris ir. Harry Roumen schat de kansen van Eindhoven hoog in, "hoewel ik niet weet tegen wie we moeten concurreren. Het feit dat onze universiteit in 2006 tevens haar vijftigjarig bestaan viert, lijkt mij zeker een pluspunt". Volgens Roumen wil de TU/e zich meer dan ooit profileren als studentensportstad en zijn de ESK's een prestigieuze zaak. "Bij de overkoepelende Europese organisatie zullen we onszelf dan ook flink moeten verkopen en moeten laten zien hoe wij die ESK's willen gaan aanpakken." Het College van Bestuur heeft twee jaar terug al 75.000 euro opzij gezet voor de organisatie van de ESK's. Jacques de Mooij, directeur van het Studenten Sportcentrum, wil geen uitspraken doen over het totale bedrag dat nodig is. Feit is dat de nog te vormen organisatie hard op zoek zal moeten naar

sponsors die een duit in het zakje willen doen. Bij haar kandidaatstelling als gastinstelling voor de ESK's moet de TU/e een zogeheten bidbook indienen bij de European University Sport Association. De officiële aanvraag namens Eindhoven wordt ingediend door Studentensport Nederland. Bureauhoofd Henk Kuiper is blij met het Eindhovense initiatief: "Er is nog nooit een officieel ESK in Nederland geweest. Het zou bovendien heel uitzonderlijk zijn als er vier ESK's naar één stad zouden gaan". Kuiper verwacht vanuit Nederland geen andere gegadigden voor de bewuste ESK's in 2006, mede omdat het volgens hem voor instellingen moeilijk is het bijbehorende kostenplaatje rond te krijgen. Welke steden binnen Europa verder meedingen voor het genoemde jaar, is volgens Kuiper nog niet bekend.

Solliciteren

In het Studenten Sportcentrum is vanmiddag, donderdag 17 juni, een presentatie over de ESK's. Deze is van 16.00 tot 18.00 uur in de vergaderzaal. Belangstellenden voor een functie tijdens de ESK's -bij toewijzing aan Eindhoven- mede gaan organiseren, kunnen tot 23 juni solliciteren via de Eindhovense Studenten Sport Federatie (tst. 5738 of essf@tue.nl)./•

Zie ook pagina 7.

In 't kort

Zesde plek brandweer TU/e

Het brandweerteam van de TU/e is vorig weekeinde als zesde geëindigd in klasse 5 bij de kwaliteitstesten brandbestrijding in Asten. Brandweercommandant Mario de Roy van Zuydewijn is tevreden met het resultaat. "We hadden de snelste tijd; het vuur was geblust, iedereen was gered, maar de jury oordeelde dat we sommige dingen niet goed hadden gedaan." Bij het redden van twee personen op de zolder van het klooster waar de brand gefingeerd was kozen de TU/e-brandweerlieden ervoor geen water mee naar boven te nemen, omdat er geen vuur onder de zolder zat. De jury vond dat wel gemooten had.

IB-Groep schrapt banen

De IB-Groep schrapt de komende twee jaar 225 banen als gevolg van bezuinigingen door het Rijk. Voor het niveau van de dienstverlening zou de maatregel geen gevolgen hebben. De organisatie heeft op dit moment ruimte voor 1.550 fulltimers. Daarmee zou de bezuiniging van het kabinet Balkenende (7,6 miljoen euro tot 2007, daarna jaarlijks 7,6 miljoen euro minder) zijn opgevangen. De IB-groep hoeft vooralsnog geen mensen te ontslaan. Mensen vloeien af via natuurlijk verloop en daarnaast worden minder externe medewerkers en uitzendkrachten ingehuurd. (HOP)

Ach en Wee

Faculteit Scheikunde neemt afscheid van C&S-project

Het project ontstond in de jaren zeventig, toen een democratiseringsgolf door het onderwijs ging en studenten bovenal maatschappelijk besef moest worden bijgebracht. Terwijl vergelijkbare projecten aan de meeste universiteiten in de jaren tachtig alweer een stille dood stierven, hield 'Chemie & Samenleving' (C&S) aan de TU/e stand. Tôt deze week: Scheikundige Technologie start in september met haar nieuwe onderwijsprogramma en daarin was geen plek meer voor deze 'parel' van de faculteit.

Voor C&S gaan eerstejaars studenten in groepjes aan de slag met een zelfgekozen onderwerp. Ze zoeken informatie, leggen contact met deskundigen, regelen een excursie en doen hiervan aan het einde, zowel in een presentatie als schriftelijk, verslag.

Dat het project aan de TU/e zolang heeft gedraaid, is volgens C&S-coördinator ir. Peter Janssens mede te danken aan het lef van de faculteit: "We hebben het

aangedurfd om eerstejaars zélf verantwoordelijk te stellen voor de invulling van een stuk onderwijs. Die insteek zorgt voor veel enthousiasme bij de studenten". Ook de begeleiding door ouderejaars studenten speelt hierin volgens hem een belangrijke rol.

De coördinator noemt C&S "toch wel de parel van onze faculteit. Maar die verdwijnt helaas wel". Scheikunde start komend studiejaar namelijk met haar nieuwe curriculum, met meer ruimte voor projectonderwijs. De drie aanvankelijk geplande OGO-projecten in het eerste jaar bleken echter wat veel van het goede. Janssens: "Na lang wikken en wegen is daarom besloten: we maken met het nieuwe curriculum een nieuwe start en als er dan toch iets moet sneuvelen, dan maar C&S. Een keuze die is gemaakt met pijn in het hart, maar met overtuiging en het oog op de toekomst".

Papierwerk

Mark Jochems en Joris van de Kerkhof, afkomstig uit groep zes van dit jaar, behoren tot de laatste

lichting die Chemie & Samenleving heeft kunnen doen. Hun groep hield zich tijdens het project bezig met bacteriofaagtherapie. De twee hebben gemengde gevoelens over het eindigen van C&S. "In dit project kun je zelf geen onderzoek doen, niks uitproberen. Daardoor was het vooral papierwerk; dat vond ik wel een gemis", aldus Jochems. Van der Kerkhof vermoedt dat de OGO-projecten waarvoor C&S moest wijken, hiervoor wél meer ruimte geven. "Maar zelf een onderwerp kiezen, is er dan niet meer bij; dat is dan wel weer jammer", aldus Jochems.

Het laatste C&S-project, dat woensdag 16 juni traditiegetrouw werd afgerond met de prijsuitreiking, is gewonnen door groep drie. Met name de compleetheid van het verslag bracht deze groep naar de eerste plek, aldus coördinator en juryvoorzitter Janssens. De groep studenten hield zich het afgelopen collegejaar bezig met de techniek achter elektronische inkt-displays./●

Alle eendjes verzamelen

Duizenden badeendjes en cd-schijfjes (met daarop overigens informatie betreffende het bromfiets-examen, maar dat terzijde) liggen geduldig te wachten in de tent op het Laplaceplein. De grijswitte tent doet komend weekend, 19 en 20 juni, dienst als feesttent tijdens het 26ste Hajraa Buitentoernooi dat plaatsvindt op sportpark De Hondsheuvels tegenover de TU/e-campus. Thema van het volleybaltoernooi, waaraan 450 teams uit binnen- en buitenland meedoen, is 'Een duik in het diepe'. Voor de eendjes zit die duik er trouwens niet in; die gaan juist de lucht in, ter aankleding van de tent.

Mark Rutte nieuwe staatssecretaris van ministerie van Onderwijs

Mark Rutte (37) is de nieuwe staatssecretaris van Onderwijs. De jonge VVD'er -thans staatssecretaris van Sociale Zaken- volgt de vorige week vertrokken Annette Nijs op.

De nieuwe staatssecretaris heeft ondanks zijn jonge leeftijd al een groot verleden binnen zijn partij. In 1988 werd de toenmalige Leidse student geschiedenis voorzitter van de jongerenafdeling JOVD, van 1993 tot 1997 was hij lid van het hoofdbestuur van de liberale partij. Ook was hij medeverantwoordelijk voor de kandidatenlijst van de

(voor de VVD desastreuzen) Tweede- Kamerverkiezingen in 2002. Voor Balkenende-I wist zijn partij hem los te weken van multinational Unilever, waar hij carrière had gemaakt in het personeelsmanagement. Ook was hij vijf jaar lang verantwoordelijk voor de opleidingen en trainingen van medewerkers. In tegenstelling tot Nijs kwam Rutte als staatssecretaris van Sociale Zaken nauwelijks in de problemen. Onlangs baarde hij enig opzien door aan te kondigen dat de helft van de arbo-regels de prul- lenmand in kunnen. Op Sociale Zaken wordt Rutte

vervangen door partijgenoot Henk van Hoof, tijdens Paars-II staatssecretaris van Defensie.

Op onderwijs krijgt Rutte te maken met een paar zware dossiers. Nijs was voor haar vertrek bezig met de afronding van voorstellen voor een nieuwe studiefinanciering en een ander bekostigings-systeem voor het hoger onderwijs. Daarnaast wordt er op het departement gewerkt aan de vervanging van de hoger onderwijswet (WHW). Bovendien moet Rutte de afwikkeling van de hbo-fraude in goede banen leiden. (HOP)/●

Faculteitsraad: rookbeleid TU/e strijdig met wet

Het rookbeleid dat de TU/e in 1999 invoerde, is niet in overeenstemming met de tabakswet van 2004, die werknemers een rookvrije werkplek garandeert. Dat schrijft de faculteitsraad Wiskunde en Informatica in een brief aan het College van Bestuur. De oplossing draagt de faculteitsraad ook aan: speciale rookruimtes in het Hoofdgebouw.

Foto: Bart van Overbeeke

Binnen de TU/e mag bijna nergens meer gerookt worden, maar op de werkkamer kan de roker in principe zijn gang gaan. Maar ook daar veroorzaakt de roker overlast. "Formeel gezien mag er nog gerookt worden op een werkkamer, zolang niemand er last van heeft", aldus ir. Marco Boon, voorzitter van de faculteitsraad van Wiskunde en Informatica. "Er zijn echter mensen die er last van hebben. Wij zitten in het Hoofdgebouw en we hebben geen airconditioning; de lucht en dus ook de rook worden gewoon door de kamers geblazen." Volgens Boon is het eigenlijk niet aan zijn faculteitsraad om de brief te sturen. "Het is een zaak voor de U-raad, maar de zaak is toevalligerwijs ter sprake gekomen bij

Wiskunde en Informatica." Ook al hebben veel mensen last van rook, klagen doen ze niet graag over collega's, aldus Boon. "En voor het bestuur is het ook niet leuk om het roken overal te verbieden."

Rookruimtes

Boon twijfelt aan de wenselijkheid van een dergelijk verbod, maar haalbaar is het wel. In de brief citeert de faculteitsraad STIVORO, de organisatie die voorlichting geeft over de nieuwe tabakswet: "...In de praktijk zal het ministerie van VWS een rookverbod op alle werkkamers als enige geschikte maatregel goedkeuren". Boon ziet eigenlijk maar één oplossing: "Het installeren van aparte rookruimtes in het Hoofdgebouw (zoals die er al zijn

bij bijvoorbeeld Scheikunde en Werktuigbouwkunde -red.). Die zijn niet verplicht volgens de wet, maar het zou wel de meeste mensen tevreden stellen. Het CvB zal wel geld beschikbaar moeten stellen." De bouw van speciale rookruimtes mag dan geld kosten; de zaak op z'n beloop laten gaan, kan eveneens prijzig uitpakken. Werkgevers die tekort schieten, kunnen boetes krijgen die variëren van driehonderd tot 2.400 euro./●

Fusie of niet, ingenieurs blijven er in twee smaken

De ingenieursopleidingen aan technische universiteiten en hogescholen blijven apart van elkaar bestaan. Dat benadrukt een woordvoerder van de beroepsverenigingen voor ingenieurs NIRIA en KIVI, die hebben besloten te fuseren.

Voor ingenieurs die zijn afgestudeerd aan technische universiteiten (ir.) bestond sinds jaar en dag het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs (KIVI). Collega's afkomstig van hogescholen (ing.) konden zich aansluiten bij de Nederlandse Ingenieursvereniging (NIRIA). Na veertig jaar soebatten over de verschillen slaan ze de handen nu ineen in de KIVI-NIRIA. "Dat sentiment hebben we nu wel achter ons gelaten", zegt KIVI-woordvoerder

Erwin Bloys van Treslong over de onderlinge verdeeldheid. "In de jaren zeventig en negentig bleek de tijd voor een fusie nog niet rijp." Waarom nu dan wel? Het befaamde bèta-tekort blijkt wonderen te doen. "Het innovatiebeleid komt maar niet van de grond. Dat straalt af op het onderwijs. Hoe minder de techniek een groeisector is, hoe minder studenten die aantrekt." Ledenverlies speelt uiteraard ook een rol bij de fusie.

De nieuwe vereniging wil proberen de jeugd weer enthousiast te maken voor techniek, onder meer met het project 'Ingenieur voor de klas'. Maar ook op politiek niveau wil de vereniging in de aanval. Als 'techniekambassade' wil ze politici adviseren en informeren, en pleiten voor een ministerie van Technologie en Innovatie.

"De maatschappelijke aandacht voor techniek staat bovenaan onze agenda", zegt voorzitter Jan Dekker van de nieuwe technieklobby met een achterban van dertig-duizend leden. "We moeten duidelijk maken dat ingenieurs een echte bijdrage leveren aan de maatschappij."

Binnen de fusievereniging blijft het respect voor de traditionele hbo- en wo- bloedgroepen intact. Volgens Bloys van Treslong was dat een voorwaarde van het KIVI. "Daarom blijft er aandacht voor beide soorten opleidingen. De KIVI-raad Wetenschap, Techniek en Maatschappij blijft zich apart inzetten voor kwalitatief goede ir.-opleidingen, en de raad van NIRIA doet hetzelfde voor de opleidingen van hbo-in- genieurs." (HOP)/●

TU/e'ers weten weinig af van medezeggenschap

Studenten en medewerkers van de TU/e hebben in meerderheid nauwelijks weet van de manier waarop medezeggenschap over onderwijs, examens en praktische kwesties op de TU/e vorm krijgen. Ze weten wel dat faculteitsraden en een universiteitsraad bestaan, maar zeggen geen idee te hebben waarmee die overlegorganen zich bezig houden. Dat blijkt uit een enquête van Cursor onder studenten en medewerkers van de TU/e.

Uit een overzicht van de laatstgehouden verkiezingen voor de faculteitsraden blijkt ook dat sommige faculteiten zelfs moeite hebben om voldoende mensen te vinden die zitting willen nemen in de faculteitsraad. "Driekwart van de studenten loopt hier alleen rond om

het diploma te behalen", denkt Elektrostudent Bart Pluijms, die twee keer in een faculteitsraad zat en ook bestuurslid was van studievereniging Thor. Studenten en medewerkers geven als redenen op om geen zitting te nemen in een faculteitsraad of universiteitsraad 'geen zin', 'geen tijd' of 'geen idee wat daar het nut van is'. Voorzitter ing. Amandus Lundqvist van het College van Bestuur is niet verbaasd door deze uitslag. "Het is met de universiteit net als met het bedrijfsleven. Ook daar is het vaak een probleem om mensen warm te krijgen voor de ondernemingsraad. Je kunt je wel afvragen wat dit betekent voor de representativiteit van de faculteitsraden en de universiteitsraad."

Lees verder op pagina 8

Regio Eindhoven niet aantrekkelijk voor kenniswerkers

Een slechte bereikbaarheid en een te kleine stedelijke diversiteit en schaal maken dat de regio Eindhoven niet echt aantrekkelijk is voor kenniswerkers. De Rotterdamse hoogleraar dr. Leo van den Berg zei dat vorige week tijdens het Eindhovense Forum over Kenniseconomie.

Bij het vertrek van burgemeester Rein Welschen vorig jaar september had Philips-topman ir. Gerard Kleisterlee zich ook al beklaagd over de uitstraling van Eindhoven. Of liever gezegd, over het ontbreken daarvan. Dat maakte het voor Philips moeilijk om wetenschappers en onderzoekers van topniveau aan te trekken. Kleisterlee destijds: "Die mensen stellen nu eenmaal hoge eisen aan hun leefomgeving". Vorige week donderdag kreeg zijn klaagzang wetenschappelijke ondersteuning in een studie van prof.dr. Leo van den Berg van de Rotterdamse Erasmus Universiteit. Van den Berg vergeleek negen Europese regio's met elkaar die zich alle richten op de kenniseconomie. Eindhoven scoort gemiddeld ten opzichte van bijvoorbeeld München, Amsterdam, Rotterdam, Dortmund en Helsinki. Vooral de slechte bereikbaarheid en het gebrek aan stedelijke diversiteit en

schaal fnuiken de door-groei-kansen van Eindhoven. Dat kenniswerkers de weg naar Eindhoven nu toch nog redelijk goed weten te vinden, heeft vooral te maken het feit dat een aantal kennisintensieve organisaties hier gevestigd is, zoals de High Tech Campus, TNO en de TU/e. Dit maakt dat Eindhoven nu nog zeer goed scoort op het gebied van bijvoorbeeld schepende kennis en het aantal patentaanvragen. Het is echter vooral het gebrek aan faciliteiten dat Eindhoven en omgeving voor jonge wetenschappers onaantrekkelijk maakt. Het ontbreekt de stad aan een levendige stadsatmosfeer.

Gebrek aan lef

Tijdens het forum betichtte de huidige Eindhovense burgemeester Alexander Sakkers het Innovatieplatform van een gebrek aan lef en daadkracht. Volgens Sakkers moet het platform dat geleid wordt door premier Jan Peter Balkenende, zich gericht focussen op bepaalde regio's. Eindhoven zal er daar ongetwijfeld één van zijn. ●

Lustrum valt in het water

De weergoden, inclusief Thor, de god van de donder, waren feestvierders van het Walhalla tijdens hun zesde lustrum niet bijster goed gezind. Bij alle buitenactiviteiten ter ere van de verenigingskroeg van studievereniging Thor van Elektro, regende het flink. De barbecue op vrijdag 4 juni viel in het water, evenals de X-kamp van donderdag 10 juni.

Halverwege de wedstrijden -met onder meer buikglijden en over het water van de Dommel lopen- vluchtten de deelnemers naar binnen. Al was de kans om een nat pak te halen groot met de genoemde activiteiten; de meesten wilden dat liever niet laten gebeuren door de regen. Voortijdig werd het Walhalla opgezocht om het verdriet te verdrinken en nog wat spelletjes spijkslaan te spelen. En natuurlijk om 's avonds nog wat te feesten ter ere van het dertigjarige jubileum. Gelukkig hadden de weergoden geen invloed op het proeven van het in maart zelfgebrouwen bier, dat op vrijdag 11 juni op de planning stond. Om klokslag half vijf werden de

flessen Aegirs Bier ontkurkt. Proosten, ruiken en drinken... "Hij is lekker", zegt Inge Tigchelaar na een eerste slok van het blonde bier dat zo'n acht procent alcohol zou bevatten. "De nasmaak is een tikkeltje bitter, maar

het smaakt goed. Omdat we begeleid zijn door deskundige mensen, was dit ook wel te verwachten. Je gaat er toch vanuit dat zij wel weten wat een beetje lekker is."/>

Foto: Bart van Overbeeke

Van der Hoeven mag puinhoop bij OC&W zelf opruimen

Minister Maria van der Hoeven krijgt zelf de kans orde op zaken te stellen binnen het ministerie van Onderwijs. De chaos op het departement was voor de PvdA aanleiding om met een parlementair onderzoek te schermen, en de SP dacht al aan een enquête. Maar de minister is al volop aan het puin ruimen, en overtuigde de Tweede Kamer van haar intenties.

En dat was nodig, want de minister had in het debat van deze week veel uit te leggen. De Tweede Kamer is geschokt over de negatieve spiraal waarin het departement is terechtgekomen. Kregen de oppositiepartijen onlangs nog een anonieme brief van ambtenaren die spraken van een graaicultuur, afgelopen weekend stond er een groot stuk in NRC-Handelsblad waarin oud-ambtenaren spreken van een gebrek aan leiding en een groot verloop in de top. Daarnaast raakten vier ambtenaren, inclusief voormalig directeur-generaal hoger onderwijs Jan Vrolijk in opspraak door de 'Jamby-affaire'. En als klap op de vuurpijl stapte staatssecretaris drs.

Annette Nijs vorige week op nadat zij zich in een interview met Nieuwe Revu kritisch had uitgelaten over de loyaliteit van haar ambtenaren en haar werkrelatie met minister Van der Hoeven. Dat dit laatste de Kamer nog altijd niet lekker zit, werd de minister nog eens duidelijk gemaakt. Want al dat geruzie gaat ten koste van het beleid, vindt de VVD. Ook oppositiepartij PvdA maakt zich zorgen over het beleid. "Mensen gaan zich toch afvragen wat er eigenlijk op dat ministerie gebeurt", aldus woordvoerder Mariëtte Hamer. CDA'er Jan de Vries trachtte Van der Hoeven uit de wind te houden. Onder meer door er op te wijzen dat de bestuurscultuur op Onderwijs niet is veroorzaakt door Van der Hoeven, maar toch vooral door haar Paarse voorgangers.

Aanpakken

Van der Hoeven gaf op haar beurt toe dat er een hoop misgaat op het ministerie, maar dat ze er alles aan doet om de organisatie door te lichten en aan te pakken. Zo heeft de bewindsvrouw het mes gezet in het woud van regels en werkt ze samen met de ambtelijke top aan

herstel van de hiërarchie, waarbij de directeuren-generaal meer te zeggen krijgen over hun afdelingen. De vermeende graaicultuur wordt onderzocht door een extern adviesbureau en de Algemene Rekenkamer. Daarnaast is er een interne klokkenluidersregeling en werd oud-minister van Justitie Job de Ruiter aangesteld als tijdelijk vertrouwenspersoon. De samenstelling van die ambtelijke top is de laatste jaren nogal eens gewijzigd, maar de minister vindt het verloop niet heel erg verschillen met dat bij andere departementen. Bovendien ging een flink deel van de topambtenaren die opstapten met pensioen. "Natuurlijk zou je van sommigen graag zien dat ze wat langer bleven, maar er zijn er natuurlijk ook die al veel te lang op een plek zitten", aldus de minister. Het verhaal dat de vertrokken ambtenaren meteen weer terugkeren als duurbetaalde consultant durfde de minister niet naar het rijk der fabelen te verwijzen. Wel liet ze weten dat het in de toekomst niet meer zal voorkomen. (HOP)/●

In 't kort

Gebouw als denkbeeld

Het museum is zaterdag 19 juni aan de beurt in de lezingenreeks 'Het Gebouw als denkbeeld'. De locatie is museum De Pont in Tilburg. Bouwkundestudenten van de TU/e geven tijdens deze bijeenkomst hun visie op het museum van de toekomst. Ook zijn verschillende sprekers uitgenodigd, onder wie architect Wytze Patijn. Kijk voor meer informatie op: www.klpoll.nl/pages/project.phtml?project=60.

Wo-studenten zoeken langer naar baan

Wo-studenten denken dat ze na hun studie twee maanden langer moeten zoeken naar een eerste baan dan hbo-studenten. Dit blijkt uit onderzoek van Yourfuture.nl dat onder vijfhonderd studenten van verschillende universiteiten en hogescholen is gehouden. Wo-studenten denken er vier maanden over te doen voordat ze een baan vinden.

Fiets gestolen

Uit de fietsenstalling bij W-hoog werd op zondag 6 juni een fiets gestolen. De fiets is eigendom van een medewerker van de faculteit Werktuigbouwkunde, die zijn rijwiel daar 's ochtends had gestald. 's Avonds was de fiets verdwenen. De dader is vermoedelijk met iemand anders mee naar binnen geglipt; de stalling is namelijk alleen toegankelijk met behulp van een keycard.

Naar EHBO na insectenbeet

Een student Biomedische Technologie is op vrijdagmiddag 4 juni naar het ziekenhuis gebracht nadat hij een insectenbeet in zijn hals had opgelopen. De beet bracht een allergische reactie teweeg. Medewerkers van de BedrijfsHulpVerening brachten de student naar het Máxima Medisch Centrum, waar hij aan de beet behandeld is.

Radio uit auto gestolen

Uit een auto die geparkeerd stond bij W-hoog, is op donderdag 3 juni de autoradio gestolen. De auto is eigendom van een medewerker van de faculteit Werktuigbouwkunde, die de diefstal 's middags ontdekte. Aan de passagierskant van de auto was een ruit ingeslagen.

‘Wanderman’ in town

Aandoenlijke mannetjes in lompen, die primitieve klanken uitstoten en vooral non-verbaal communiceren. Soms lijken ze op maanmannetjes, dan weer op verbaasde holbewoners die zich voortbewegen op vreemdsoortige voertuigen. Maar aandoenlijk blijven de hoofdpersonages van theatergroep The Lunatics. Optredens vinden uitsluitend buiten en 's avonds plaats, als het donker is en ze de locatie kunnen omtoveren tot een droomwereld. Van 23 tot en met 26 juni zijn ze in Eindhoven met hun voorstelling ‘The Wanderman’.

The Lunatics maken spectaculair, fysiek theater op niet alledaagse locaties. Op het strand, in de duinen, aan de oever van een rivier, op een parkeerplaats, in een leegstaande fabriek of midden in de stad. Dat laatste is het geval met ‘The Wanderman’. De titel verwijst naar ‘to wander’, hetgeen zwerven, dolen, afdwalen, ijlen betekent. Daar kunnen de drie Bosschenaren die The Lunatics vormen over mee-

praten, want inmiddels hebben ze optredens in Tunesië, Mexico, Zuid Afrika, Polen en Brazilië achter de rug.

Het avontuur van The Lunatics start in 1994. Drie studenten spelen portier van ‘La Luna’, de Spiegeltent op het Boulevardfestival in Den Bosch. Nu, zeven jaar later, zijn The Lunatics uitgegroeid tot een gezelschap dat spektakels maakt op festivals in binnen- en buitenland. De maan (La Luna) is steeds bron van inspiratie gebleven. Zo is de maan in ‘Lunair’ (1997) aanwezig als een enorme zware, rollende bol die zich voortbeweegt temidden van het publiek.

In ‘www.sandman.nl’ (1999) dalen ze als zandmannetjes, zoals de legende zegt, langs de stralen van de maan af om slaapzand te strooien in de ogen van mensen.

Minireuzenrad

De voorstelling ‘The Wanderman’ kent een geheel andere opzet. De acteurs -het zijn er inmiddels vier- spelen nomadische figuren met negentien jengelende baby’s en een mini-

reuzenrad. Vastberaden trekken de wereldvreemde kermisklanten en krijgslustige leden van een bedoeïenstam een stad of dorp binnen, waarbij de route bepaald wordt door het mini-reuzenrad. Waar ze stilstaan, beginnen de kleintjes te jengelen en gaan de volwassen-en aan de slag. Het is hun taak die plek te ‘brandmerken’ met graffiti, geluiden of projecties. Tot ze op de laatste locatie zijn aangeko-

men, in dit geval het Wilhelminaplein, waar de meeste ‘brandmerken’ zullen worden aangebracht. ‘The Wanderman’ is een van de voorstellingen in het kader van ‘Zomer van het Zuiden’, een samenwerking van Plaza Futura, de Stadsschouwburg en het Wilhelminaplein. / ● **Woensdag 23 en zaterdag 26 juni (15.00 en 21.00 uur) en donderdag 24 en vrijdag 25 juni, (20.00 en 23.00 uur).** De entree is gratis.

Hoogtepunten filmexperimenten in Plaza

Vaak zijn experimenten een stimulans voor andere kunstenaars en in de filmwereld is dat niet anders. Plaza Futura vertoont op donderdag 17 juni onder de naam ‘Dtour II’ een aantal hoogtepunten van het Nederlands filmexperiment uit de jaren 1966 tot 2003. Sommige van de zeven films zijn verwarrend, andere absurd of gewoon verrassend.

Een van de films is van een van Nederlands grote filmtalenten,

Esther Rots. Ze werd gevraagd om met de korte film ‘Ik ontspruit’ mee te doen aan de competitie van het filmfestival in Cannes. Een vrouw bezoekt hierin haar ouderlijk huis, dat ze verliet toen ze zes jaar was. Hoe Rots haar herinneringen en gevoelens filmisch weergeeft, toont deze zestien minuten durende film. Een van de Nederlandse filmers die consequent experimenteerde met allerlei facetten van de cinema is Frans Zwartjes. Hij was voor

menig regisseur het grote voorbeeld. Van Zwartjes draait de klassieker ‘Spare bedroom’. Actrice, kunstenares en zangeres Monique Toebosch is een van de twee hoofdpersonen in deze vijftien minuten durende film over twee mensen die elkaar afstoten en aantrekken. Toebosch is ook te zien in de documentaire ‘Soloconcert voor recensent en fotograaf’. Het is een registratie van een geïmproviseerde performance die Toebosch gaf voor toenmalig

muziekrecensent bij de Volkskrant, Rudy Koopmans. Van Peter Rubin is ‘The Vegetarians’ (1981). Rubin weet een eenvoudig etentje zo op te nemen dat het bijna een griezelige ervaring wordt. Rubin speelde niet alleen een grote rol in de experimentele film, hij stond ook aan de basis van de vj-cultuur in Nederland. / ●

Kijk voor meer informatie op www.plazafutura.nl.

Paul McCarthy in Van Abbemuseum

‘McCarthy is vies, voos, seksueel verknipt en houdt van ketchup.’ Zo begon de recensie van de Volkskrant in 2002 bij de overzichtstentoonstelling van de Amerikaanse videokunstenaar en -pionier Paul McCarthy. De recensent vroeg zich ook af of de waarschuwing bij de tentoonstelling -‘Minder geschikt voor personen onder de achttien jaar’- wel terecht was. Om dat vervolgens meteen te ontkennen: met evenveel gemak kun je stellen dat deze expositie kinderen zal aanspreken. Video- en tekenwerk van McCarthy is tot 24 oktober te zien bij het Van Abbemuseum op de tentoonstelling ‘Brain Box, Dream Box’.

Eerst een voorbeeld. In ‘Ma Bell’, een korte video uit begin jaren zeventig en een van zijn eerste werken, bedruipt McCarthy (1945) een telefoonboek met een mengsel van meel, afgewerkte olie en veren. Het lijkt dan nog kinderspel; lekker primitief kliederen zoals kinderen plegen te doen. Maar McCarthy is een van de weinige kunstenaars die verwijst naar de maatschappij en gaat daarbij steeds een stap verder. Mikpunt is de mens zelf

en speciaal die in de beschaafde wereld, die hij bij voorkeur ‘over the top’ verbeeldt. Voor hem is de mens niet superieur aan het dier; de mens is een dier en onze westerse beschaving is maar een dun schilletje. En dat zullen we weten. Westerse mythen en taboes doorprikken is McCarthy’s specialiteit. Zoals in de video ‘Tokyo Santa’ (zie foto’s) waarin hij Santa Claus speelt die onder andere in een grote bak chocolade gaat zitten kliederen. Beroemd en berucht is de klassieker ‘Bossy Burger’ (1991). McCarthy is verkleed als kok en gaat tekeer in de ‘keuken’, gekleed in een witte outfit met een masker van een stripfiguur onder de koksmuts. Het moge duidelijk zijn: daar kan hij lekker zijn gang gaan met messen, scharen en wat dies meer zij.

Fear Factor

Het geheel doet soms denken aan het tv-programma ‘Fear Factor’, waar schalen met maden rondgaan. Maar de boodschap van McCarthy is van een geheel andere aard. Daarbij zijn zijn beelden veel krachtiger en hij gaat veel verder. Toeschouwers blijven vaak met een onrustig en

angstig gevoel achter, ook de regelmatige kijkers van ‘Fear Factor’. Op de expositie ‘Brain Box, Dream Box’ zijn, behalve een aantal video’s, vooral tientallen tekeningen te zien die McCarthy de laatste 35 jaar gemaakt heeft en die zelden vertoond zijn. Ze vormen vaak het startpunt voor de performances, installaties en zijn videowerken en geven zodoende een interessant inzicht in de gedachtewereld van McCarthy. Behalve de expositie ‘Brain Box,

Dream Box’ toont het Van Abbemuseum ook nieuw werk van de Eindhovense schilder Ad Snijders. Snijders (1929) heeft een speciale band met het Van Abbemuseum, gezien de vele groeps- en solotentoonstellingen die hij hier al heeft gehad. De expositie ‘Een tuin tussen vrouw en verf’ toont vooral recent werk, maar er is ook een kleine terugblik op zijn begintijd, wat tevens een terugblik is op de kunstscène uit de jaren zestig en zeventig. / ●

/Maak kennis met...

Renee Appel is van huis uit sociolinguïst en gespecialiseerd in tweede taalverwerving. Bij het grote publiek is hij vooral bekend als schrijver van regelmatig en rijk bekroonde genomineerde thrillers. In het kader van de reeks ‘Kom kennismaken met...’ houdt het Academisch Genootschap (Parklaan 9) een bijeenkomst met Appel. Op zaterdag 19 juni, van 17.00 tot 19.00 uur.

/Christal Cloud bij MU

De New Yorkse modeontwerpster Susan Cianciolo staat garant voor eigenzinnige en niet alledaagse ontwerpen. Minder bekend is dat ze een veelzijdig kunstenares, filmster en muzikante is. Haar atelier noemt ze dan ook een ‘reisbureau voor haar gedachten’. De tentoonstelling ‘Christal Cloud’ die MU in de Witte Dame van Cianciolo houdt, geeft een overzicht van haar kledingcollecties, tekeningen en films. De opening is op 18 juni en Cianciolo zal dan twee concerten geven. De expositie loopt tot 25 juli, de toegang is gratis.

/Reservoir Dogs

Iedereen kent de film van Quentin Tarantino, maar bijna niemand zal het toneelstuk kennen. Het is dan ook nogal een waagstuk waar toneelvereniging BASTA! zich aan waagt. BASTA! komt voort uit Doppio; sommige leden zijn als BASTA! verdergegaan toen ze te oud werden om nog lid te blijven van Doppio. Inmiddels lijken alle banden met de TU/e doorgesneden en is de groep een zelfstandige vereniging geworden. Toch keren ze even terug, want ‘Reservoir Dogs’ wordt gespeeld in het Gaslab, waar de voorstelling speciaal op aangepast is. Op 19, 20, 21 en 22 juni, steeds om 20.30 uur. De entree is acht euro.

/Romantica Bokaal

Ooit begon de Romantica Bokaal op het water, toen de stichting Element Terre nog activiteiten organiseerde bij de Kanaaldijk. In een romantische avondsetting op een drijvend vlot in de haven presenteerden de diverse deelnemers hun act. Toen Element Terre stopte, namen anderen de Romantica Bokaal over, even succesvol. Op 19 juni is het weer zover, ditmaal bij café Wilhelmina. Vanaf 19.00 uur presenteren de deelnemers hun romantische songs. De toegang is gratis.

/Kamermuziek in het Groen

Kamermuziek in het Groen is al jarenlang een succesvol evenement in het Stadswandelpark, al is een en ander natuurlijk afhankelijk van het weer. Klassieke muziek op diverse podia in een groene omgeving, temidden van een aantal kunstwerken. En gratis te bezoe-ken. Op zondag 20 juni, vanaf 14.00 uur.

Vrouwenvoetbal

Ik houd van voetbal. Weliswaar passief, maar toch, ik houd van voetbal. Niet alleen als slap excuus om me mid-weeks met wat maten vol te laten lopen in de kroeg, maar vooral ook omdat ik het een leuk spel vind. Om te kijken dan toch. Hoewel mijn voetbalkennis uit de eerste hand niet verder reikt dan een prachtige actie als gelegenheids-rechtsbuiten bij de E4 van RKSV Volkel, beschik ik inmiddels over een behoorlijk spel-inzicht. Ik beschouw mezelf dan ook als een vrij complete salon-coach. Zo eentje die in gedachten al menig wanhopig verlopende tweede helft uit het slop heeft getrokken door één van zijn geniale wissels. Het mag duidelijk zijn; ik ben blij dat het EK voetbal weer van start is gegaan. Waarmee wat mij betreft het hoogtepunt van het voetbalseizoen alweer geschiedenis is. Vanaf het eerste fluit-signaal gaat het met mijn plezier langzaam maar zeker bergaf-waarts. Dit negatieve verloop heeft niets te maken met het voetbal, maar alles met de EK-poule waaraan ik meedoe. Ik beschouw het invullen van een dergelijke poule als een hogere kunstvorm waar in het draait om het distilleren van het meest waarschijnlijke toernooiverloop uit stapels voetbalstatistieken en weervoorspellingen. Omdat geen detail over het hoofd gezien mag worden, kost het me uiteindelijk ruim twee weken om mijn ideale poule te bepalen. Dit in tegenstelling tot mijn vriendin die, niet gehinderd door enige kennis van zaken, haast achteloos binnen tien minuten haar poule-formuliertje invult. Het resulterende vodje wordt tijdens het EK door haar met enige regelmaat jengelend onder mijn neus geduwd om me te wijzen op het feit mijn achterstand op haar verder is gegroeid. Het begin was weer ouderwets goed; Portugal - Griekenland, ik 3-0, zij 1-2.

René van Rooij is AIO bij Werktuigbouwkunde

“ESK voetbal niet zomaar een lolletje”

Natuurlijk moeten de voetballers vooral goed voetballen, maar voor de TU/e staat er tijdens het Europees studentenkampioenschap (ESK) voetbal in Polen méér op het spel. De universiteit is namelijk vastberaden het ESK voor vier sporttakken in 2006 naar Eindhoven te halen. En dus moet er geprofileerd en gelobbyd worden.

Voetbal, volleybal, tennis en waterpolo zijn sporten waarvan de TU/e in 2006 -als ze vijftig jaar bestaat- de Europese strijd naar Eindhoven wil halen. Die wens heeft zeker meegespeeld in het besluit om de Eindhovense studenten naar het Poolse Wroclaw af te vaardigen. “Het is belangrijk dat we onszelf in Polen goed profileren als studentenstad en studentenspórtstad”, aldus Peter Geurts, één van de begeleiders van het Eindhovense voetbalteam dat begin juli naar Polen gaat. Dat betekent onder meer dat de equipe er netjes voor de dag moet komen én dat er gepresteerd moet worden. “Hoe beter het resultaat, hoe meer aandacht we krijgen en hoe meer aantrekkingskracht Eindhoven op mensen heeft”, zegt Geurts. Voor wat betreft het resultaat heeft middenvelder Paul Wanrooij, momenteel aan het afstuderen bij Technische Natuurkunde, goede hoop. “Een plek bij de eerste vijf moet lukken. Eigenlijk moet zelfs de eerste of tweede plaats er wel in zitten.” De studentenploeg kwalificeerde zich voor het ESK tijdens

het Groot Nederlands Studenten Kampioenschap in Tilburg, eind mei. Op het ESK in Rome in 2003 eindigde de ploeg op de tiende plaats. “Onder de maat”, vindt Geurts. “We verloren de eerste poulewedstrijd en hadden daardoor meteen een achterstand. Door de opzet van het toernooi kun je zo’n achterstand eigenlijk nauwelijks meer goedmaken”, zegt Wanrooij. “Bij dat ESK bestond het team in deze samenstelling bovendien nog maar net. Daardoor waren we nog niet zo goed op elkaar ingespeeld.” Een uitgecalculeerd spelsysteem heeft de ploeg volgens Wanrooij niet, hoewel zeker ‘opportunistisch aanvallend’ gevoetbald gaat worden: “We zijn allemaal jonge spelers, dat is onze aard”.

Bloedserieus Wanrooij benadrukt dat het ESK ‘niet zomaar een lolletje is’, maar een serieuze aangelegenheid. “Natuurlijk ga je ’s avonds wel eens iets drinken. Maar als je daarin te ver gaat, moet je ook de consequenties dragen en daarmee tref je het hele team.” Het is overigens nog maar de vraag of dat hele team mee kan. Verschillende spelers hebben begin juli namelijk tentamens waarvoor ze vrijstelling hopen te krijgen. Wanrooij moet nog het een en ander voorbereiden voor zijn afstudeerpraatje op 14 juli. “Als ik in tijdnood kom, gaat dát in elk geval voor.”/ ●

Slidings en creatieve duikelingen

Meerdere buitenactiviteiten op de TU/e-campus vielen vorige week donderdag letterlijk in het water door de regen die ’s middags plotseling met bakken uit de hemel viel. Als echte bikkels lieten de leden van de Chemiewinkel zich daardoor niet uit het veld slaan en lieten het American Football-toernooi dat gepland stond gewoon doorgaan. “Het veld en de bal waren lekker glad in de stromende regen”, vertelt Angelique Oomen, pr-functionaris van de Chemiewinkel, die zelf vroegtijdig moest afhaken omdat ze haar kniebanden verrekte. “Door de regen is een team helaas niet komen opdagen. We hadden uiteindelijk dertien spelers voor het toernooi dat we vooral voor de lol gehouden hebben en waarmee we hopen de Chemiewinkel wat bekender te maken onder scheikunde-studenten.”

Foto: Bart van Overbeeke

Intermate hoopt hoog en droog te blijven

Een piratenschap op wieltjes gaat het worden. Dat is althans de bedoeling. Acht studenten Techniek en Maatschappij die lid zijn van studievereniging Intermate werken momenteel hard aan de bouw van een voertuig waarmee ze op zaterdag 26 juni meedoen aan de opnames voor het tv-programma Te Land Ter Zee en in de Lucht.

Net voor hij in Eindhoven kwam studeren, was Wouter Drinkwaard te zien op tv bij Te Land Ter Zee en in de Lucht, waaraan hij met een paar vrienden van zijn middelbare school meedeed. Nu doet hij voor de tweede keer mee. “Het is gewoon erg leuk om met z’n allen in een kelder of een tuin een voertuig in

elkaar te prutsen”, zegt de tweedejaars TeMa-student. Een lollige middag op de bank bracht een aantal studenten op het idee zich in te schrijven voor het tv-programma, wat voor Intermate reden genoeg was er een speciale commissie voor op te richten. “Binnen de kortste keer meldden een heleboel enthousiaste mensen zich aan en konden we twee teams samenstellen”, vertelt vierdejaars Martine Teeselink. “Toen een van de twee teams echter niet door de loting heen kwam, hebben we een mix van de twee teams gemaakt waarmee we nu aan het onderdeel ‘Hoog en Droog’ meedoen.” Ook al doen de TeMa-studenten puur voor de gein mee, ze proberen natuurlijk wel te winnen en schatten hun kansen ‘niet

dramatisch’ in. “Onze constructie is niet verkeerd en we kunnen de overkant zeker halen, maar als we een beetje pech hebben of bijvoorbeeld een keer verkeerd trappen, zijn de kansen verkeken”, zegt Drinkwaard. Als ze winnen, hebben ze grootse plannen voor de Intro: “TeMa wordt vaak afgeschilderd als a-technische studie. Als we eerste worden bij Te Land Ter Zee en in de Lucht, bewijzen we het tegenovergestelde en dat zullen we zeker tijdens de Cantus laten horen en zien”./ ●

De opnames voor Hoog en Droog worden op zaterdag 26 juni vanaf 12.00 uur gehouden aan de Kanaaldijk-Zuid in Eindhoven. Wanneer het uitgezonden wordt, is nog niet bekend.

Studenten van de TU/e gaan steeds vaker voor hun studie naar het buitenland. Voor stage of voor het verrichten van onderzoek, omdat het verplicht is of omdat ze het leuk vinden. Cursorlezers kunnen iedere week over de schouder van een TU/e-student in het buitenland meekijken.

Mijn stage heeft plaats bij Akzo Nobel Surface Chemistry, een sub-business unit van de chemische tak van onze eigen Nederlandse Akzo (Nobel is dan uiteraard Zweeds, maar wij hebben

En hoe is het in Chicago?

de bestuursvoorzitter!). Ik werk als market researcher bij de Business Intelligence afdeling. Voor deze unit doe ik strategisch markt-onderzoek en ontwikkel ik strategieën, die het management kan evalueren om te besluiten een bepaalde markt wel of niet aan te boren, en op welke manier. Mijn hoofdonderzoek richt zich op de door Akzo Nobel te produceren Mineral Coatings voor NPK-kunstmest in de Noord-Amerikaanse markt. De werkcultuur is zeer vrij en stuurt aan op zelf-initiatief: zo heb ik al een aantal projecten uitgevoerd die niet altijd iets met marketing te maken

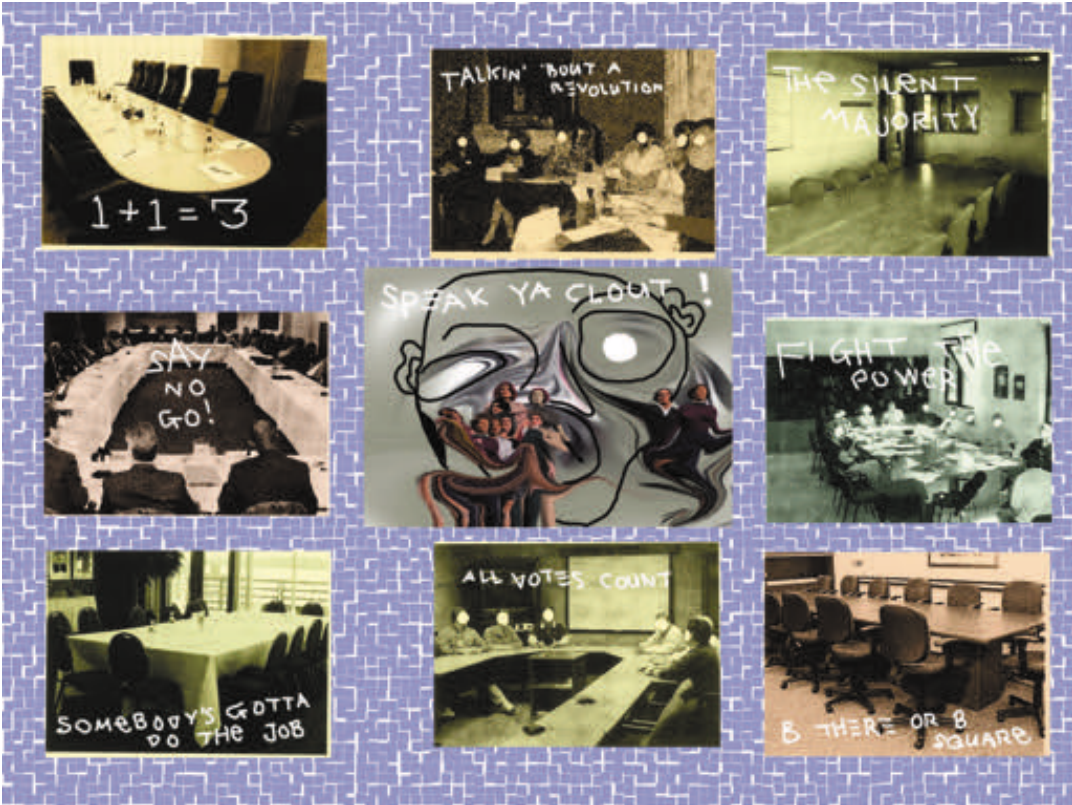
hebben, zoals organisatie charts bouwen, product development presentaties maken en SAP-output harmoniseren. De werkgever is zo vrij geweest voor mij een studio te regelen in een hotel in het hartje van deze ‘Windy City’. Aangezien in hetzelfde gebouw nog twee andere gezellige studenten wonen, is het elk weekend feest! Buddy Guy’s legends brengt originele bluesoptredens, maar ook wat betreft dans-gelegenheden en barretjes is deze miljoenenstad een pareltje. Bovendien zit ik vijftig meter van een mooi strand aan Lake Michigan, en is er sinds Memorial Day (31 mei)

elk weekend een groots festival in het stadspark. Deze festivals variëren van blues en jazz tot gospel en zelfs sparerib-festivals, yummie! Het werk zelf brengt ook een hoop leuke extra’s mee; ik moet voor een vergadering naar New York, het bedrijfsuitje was naar Six Flags, ik heb kaartjes voor gesponsorde klassieke muziekconcerten en er zijn ook een hoop leuke activiteiten zoals het Akzo-softballteam en bedrijfshard-loopwedstrijden. Langzaam maar zeker zie ik mijn agenda zich vullen en ik heb er geen probleem mee! Hier in Chicago, en eigenlijk in de hele VS, vertonen zich toch een

paar van die typische trekjes en verschilletjes die je weer duidelijk laten merken dat je niet in Europa bent. Het groene stoplicht is hier wit, alle winkels zijn zo goed als altijd open, een taxirit kost drie dollar, maar een nachtje hotel al gauw driehonderd. Ook zijn dikke mensen hier echt dik, de meeste mensen weten niet eens dat er nog een ander land in de wereld is dan de VS en ‘softdrinks’ zijn ‘refillable’. Bij elkaar niets onoverkomelijks, slechts leuke afwisselingen tijdens een stage die helaas al voor de helft voorbij is...

Tim Odeh, student Technische Bedrijfskunde

De faculteitsraad vraagt doc

“Ik heb een probleem opgelost”, zegt universitair hoofddocent Twan Basten van Elektrotechniek over waarom hij vanaf januari -na herhaald verzoek- in de faculteitsraad zitting heeft genomen. Het is een veelzeggende opmerking: het valt bij nogal wat faculteiten niet mee om voldoende vergadertijgers te vinden tussen die 6.800 studenten en ruim drieduizend personeelsleden. De faculteit Elektrotechniek kwam een medewerker tekort om het vijftal vol te krijgen, maar vormde zeker geen uitzondering. Zo heeft de faculteitsraad Bouwkunde maar vier student-leden, terwijl er vijf plaatsen beschikbaar zijn. Industrial Design had met vijf personeelsleden net voldoende kandidaten. Eenzelfde aantal studenten meldde zich voor Scheikundige Technologie. In dat geval zijn verkiezingen overbodig. Duidelijk wordt uit die gegevens en het voorbeeld van Basten dat slechts een klein groepje studenten en medewerkers het engagement heeft zich in te spannen om medezeggenschap aan de Eindhovense universiteit gestalte te geven. Zo maakte Basten eerder al ruim een jaar deel uit van de faculteitsraad Informatica. “Ik voel me een echte TU/e’er”, zegt de universitair hoofddocent. “Via de faculteitsraad blijf je

goed op de hoogte wat binnen je eigen faculteit speelt. Maar ik wil ook graag weten wat er reilt en zeilt binnen de hele organisatie. Ik ben in die zin breed geïnteresseerd. Dat is wel een voorwaarde om dit werk te kunnen doen.”

Belangstelling

De frequentie waarmee faculteitsraden vergaderen, verschilt per faculteit. Zo vergadert Elektrotechniek één keer per twee maanden en Bouwkunde elke maand. De belangstelling voor de verkiezingen verschilt eveneens. Zo kent de 1.800 studenten tellende Bouwkundefaculteit een opkomstpercentage van gemiddeld achtien procent; bij Natuurkunde is dat met gemiddeld veertig procent aanmerkelijk hoger. Het gemiddelde ligt op 27 procent. Dit heeft ook zijn weerslag op de samenstelling van de universiteitsraad. Die kan met recht eenzijdig worden genoemd, wellicht zelfs niet-representatief voor de totale populatie van studenten en medewerkers aan de TU/e. Om een voorbeeld te noemen: de studentenfractie PF van de U-raad telt liefst twee studenten van de kleine faculteit Technische Natuurkunde, slechts één student van de grote faculteit Bouwkunde en één TeMa-student.

Student Technische Natuurkunde Johan Mentink, lid van zowel de universiteitsraad als de faculteitsraad Natuurkunde, heeft voor de relatief grote belangstelling binnen zijn faculteit voor het medezeggenschaps-circuit wel een verklaring. Zo wijst hij op het relatief kleine aantal studenten: jezelf verstoppen tussen driehonderd collega-studenten valt niet mee. Maar meer nog constateert hij dat betrokkenheid en medezeggenschap willen hebben sterk zijn verankerd in de cultuur van Natuurkunde. “Het merendeel van de studenten leeft in zijn eigen wereld van studie en wil zich verder niet met de faculteit inlaten”, zegt Mentink. “Misschien is bij ons de interesse groot doordat al betrekkelijk veel studenten actief zijn in medezeggenschap: activiteit genereert activiteit.” Bijzonder is bovendien de jaarlijkse uitgifte van de zogeheten verkiezingskoerier. Daarin informeert de faculteit de studenten en medewerkers dat er verkiezingen zijn en wie er kiesbaar zijn.

Natuurkunde drukt de student bovendien bijna letterlijk met de neus op de feiten: bij de ingang staat een informatiebord, dat met een poster wordt behangen als de verkiezingen naderen. Ook worden studenten en medewerkers per e-mail op de hoogte gebracht van de onderwerpen die in de faculteitsraad worden besproken in hun belang. Verder informeert de decaan studenten actief over kwesties die worden besproken in de faculteitsraad.

Draak van een wet

Gezegd dient wellicht wel dat het werk in de faculteitsraden en de universiteitsraad letterlijk veelal een kwestie is van meepraten en adviseren: de macht van faculteitsraden en de universiteitsraad is sinds 1998 fors beperkt. Meebesturen werd in 1997 gedegradeerd tot medezeggenschap na invoering van de veelbekritiseerde Wet Medezeggenschap Universitair Bestuur (MUB). Deze legt vrijwel alle macht in handen van het College van Bestuur, een van de redenen waarom de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) destijds zo fel ageerde tegen invoering van dit stukje wetgeving. Nog altijd vindt de vakbond de MUB een draak van een wet. De LSVb meent dat de wet, die mede bedoeld was

Medezeggenschap Illustraties

Tijd steken in medezeggenschap is verre van populair op de TU/e. Zoveel maakt een duidelijk. Toch praten deze medestudenten en medewerkers inrichting van de faculteit na in het systeem, de samenstelling van de openingstijden van l

Verkiezingen TU/e

Opkomst (%)

Universiteitsraad		Studenten	Personeel
Faculteitsraad	TM	Studenten	Personeel
	Wsk/I	Studenten	Personeel
	TN	Studenten	Personeel
	W	Studenten	Personeel
	BMT	Studenten	Personeel
	E	Studenten	Personeel
	ST	Studenten	Personeel
	B	Studenten	Personeel
	ID	Studenten	Personeel

* In 2002 vonden uitsluitend verkiezingen plaats

--- De opkomstpercentages bij de betreffende faculteitsraad zijn uitsluitend UR-verkiezingen betrof; het aantal kan afwijken van het aantal beschikbare zetels. De gegevens zijn de opkomstpercentages voor de UR.

VAN MEEBESTUREN NAAR MEDEZEGGENSCHAP

Studenten en medewerkers hebben sinds 1997 aanzienlijk aan invloed binnen de universiteit ingeboet. Een wetwijziging maakte aan meebesturen door studenten en medewerkers sinds dat jaar een einde. Ze hebben wel nog medezeggenschap. Toenmalig minister van Onderwijs Loek Hermans (VVD) beoogde met die wetwijziging bestuurders op universiteiten meer autonomie te geven. Anders geformuleerd: bestuurders van universiteiten hoeven zich sinds de invoering van de Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie (MUB) minder gelegen te laten liggen aan studenten en medewerkers bij het uitstippelen en bekrachtigen van beleid. De wet moest ruimte bieden voor professionalisering van de universitaire bestuursorganisatie. Hierdoor zou de kwaliteit van de primaire taken van de universiteiten -onderwijs en onderzoek- verbeteren, zo was de redenering. Een en ander kun je lezen in de ‘MUB Master’, een uitgave van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) en het landelijk overleg van fracties (universiteitsraden); verplichte kost voor wie tijd en energie wil steken in een zetel in faculteitsraad, universiteitsraad of opleidingscommissie. Voor alle duidelijkheid: de LSVb vindt de MUB een slechte wet. Waarom? De wet is volgens de studenten vakbond niet democratisch en zou slecht functioneren. Voorloper van de MUB was de Wet Universitaire Bestuurshervorming (WUB). Die zorgde voor inspraak voor studenten en medewerkers. Faculteitsraden en universiteitsraden waren letterlijk de baas. Er zat een student in het bestuur van de universiteit en de faculteiten. De besturen moesten naar de raden luisteren. Die raden waren te vergelijken met de Tweede Kamer. ‘Dit is politiek het hoogste landelijke orgaan en heeft -ook als de regering, oftewel de bestuurder het niet wil- altijd het laatste woord’, zo staat te lezen in het LSVb-rapport. Met de invoering van de MUB beslisten de bestuurders in de colleges, faculteitsbesturen of opleidingsbesturen alleen. Studenten en personeel mogen een bestuur slechts adviseren over een nog niet genomen besluit, dan wel instemmen met een voorgenomen besluit. Dit heeft veel meer weg van een ondernemingsraad binnen een groot bedrijf.

MEDEZEGGENSCHAP

De TU Eindhoven telt negen faculteiten. Deze hebben elk een eigen faculteitsraad, die vorm en inhoud moet geven aan medezeggenschap van studenten en medewerkers op de universiteit. Daarnaast zijn er de faculteitsbesturen, de universiteitsraad en het Studenten Advies Orgaan. Een korte uitleg.

Faculteitsraad (FR): elk najaar vinden aan elke faculteit verkiezingen plaats voor de faculteitsraad. Studenten en medewerkers kunnen zich hiervoor kiesbaar stellen. Jezelf hiervoor melden bij het secretariaat van de faculteit is voldoende. Een faculteitsraad telt tien leden; vijf studenten en vijf medewerkers. Ze heeft een adviserende rol naar het faculteitsbestuur. De faculteitsraden bekommeren zich vooral om onderwerpen die te maken hebben met de inhoud van het onderwijs en de examens, maar ook om vraagstukken over faciliteiten voor studenten en medewerkers. Bijvoorbeeld de zorg voor voldoende internetaansluitingen of stopcontacten binnen het faculteitsgebouw of de wijze waarop aan colleges vorm en inhoud wordt gegeven.

Faculteitsbestuur (FB): dit bestaat uit drie leden: de decaan, die voorzitter is van het bestuur, het bestuurslid Onderzoek en de directeur Bedrijfsvoering. Een student woont de vergaderingen bij met adviserende stem (studentadviseur). Het faculteitsbestuur stelt de opleidingsdirecteur aan. De opleidingsdirecteur is gemandateerd om de opleiding in te richten en te verzorgen en is verantwoordig schuldig aan het faculteitsbestuur. Het FB stelt de algemene richtlijnen vast voor de wetenschapsbeoefening en het onderzoeksprogramma van de

faculteit wordt
Univ
belar
trole
zetel
Stud
Twee
stelt
kunn
woor
als h
Stud
advie
versi
belei
en he
Voor
Tuss
zoge
het C

Ben jij handig met **NETWERKEN** of PC's:
student, gesjeesd of afgestudeerd?

Voor uitdagende automatiseringsprojecten is OGD
op zoek naar part-time en full-time medewerkers

OPERATOR ► GROEP ► DELFT

In Delft:	0152628636
In Eindhoven:	0402464055
In Amsterdam:	0204287126
In Utrecht:	0302445355

Mail: info@ogd.nl Internet: www.ogd.nl

OGD Werken en studeren
kun je combineren

PromoVE looking for doctoral candidates

Not only the name of the AIO Consultative Body PromoVE (formerly AiOOE) was changed, but its website will be next at the end of June and a number of new members have recently populated the executive committee. Mustafa Dogru has conferred his task as the foreign PhD contact to Sachin Jain. He is a new executive committee member with a new approach, so let us introduce him.

Jain knows from his own experience that the first few months as a PhD student in the Netherlands can be a setback. "When I came to the Netherlands, I did not know anybody. That was three years ago; at that time there were not many foreign students at TU/e yet. I was amazed at the lack of accommodation. In America -where I obtained my Master's degree after my study in India- things were much easier. There I did not need to worry about accommodation or permits, in contrast to the Netherlands. Most of my time was spent looking for a house. Inside TU/e I tried to find an organisation that could help me to get started. That is how I established contact with PromoVE."

"In spite of the increasing number of foreign students the problems are still the same or, indeed, have got worse. First the average waiting time for a residence permit was three months, whereas it may well be six months today. It must be possible to speed this up. Philips does so for its PhD students by exercising pressure on that process. TU/e could do so as well. Besides, universities at Groningen, Delft and Maastricht pay the residence permit for you. A permit costs approximately

PromoVE foreign PhD contact Sachin Jain. Photo: Bram Saeys

280 euros. TU/e pays it the first time only, so the costs of extension of the permit must be borne by PhD students themselves. There are fewer than one hundred students a year who need such an extension. For students this is a lot of money, whilst it is not so for TU/e, relatively speaking. As the AIO Consultative Body we can play an important role in matters like these", says Jain.

Direct contact

Jain thinks that the low participation in earlier PromoVE meetings for foreign students is due to a number of factors; PromoVE is not sufficiently known among the foreign students; foreign students travel a lot and are thus often ignored by accident. "It is that PromoVE should accommodate foreign doctoral candidates right after they start at TU/e. If we wait too long to

do so, they will already have solved their problems. At that moment many of them are no longer open to ideas and actions, as they often form their own community with other foreigners", says Jain. To prevent this, they want to approach the doctoral candidates through all Departments. "We are going to ask the personnel departments whether we can have the e-mail addresses of the new PhD students. This will not be easy, on account of privacy considerations. Still, we hope that we can make it clear that we are needed for providing assistance. Doctoral candidates can turn to us for almost all problems, except personal ones. If we succeed in approaching all foreign doctoral candidates in the first few weeks after their arrival, we can immediately try to organise meetings. In that way we really want to mean some-

thing for them."

Over the next few weeks the Departments will be approached especially for other data, though. "Each committee member will contact a number of Departments to collect figures on the periods that PhD students need to obtain their doctorate. So we are going to look for the starting date and the final date of each candidate. This will tell us what the standard or average time is that PhD students need. In this process we distinguish between Dutch students and foreign candidates. Our intention is to have gathered the figures of all Departments before the beginning of the summer holidays. The results will enable us to underpin our arguments with hard figures. That is important in many matters, such as the discussion whether the PhD process needs to be accelerated. Not three years,

but four years should be enough to complete the study. Once we have the figures, we can indicate why it is justified or not", Jain explains. "Apart from the new tasks, we shall keep doing what we have started. Mustafa is still winding up some loose ends of his investigation into the problems in the area of permits and accommodation. In spite of the meagre response we shall pursue this. After all, you have to start somewhere and I believe that you can really make a difference. If you consider that the position of foreign PhD contact has been there in this form for barely six months, there has been definite progress. PromoVE has been active behind the scenes for a long time, so now the moment has come to increase our visibility. We have to make people aware of the existence of PromoVE." / ●

Signatures against introduction method semester system

1,079 signatures had been collected by student party PF to make rector professor dr. Rutger van Santen see that the way in which the new semester system is introduced will cause insurmountable problems. The Executive Board has promised to meet with the student party once again.

The PF will be given yet another opportunity to bring its alternative plan for the introduction of the semesters to the attention of the project group that has been concentrating on this subject. During earlier meetings the PF brought

its schedule to the notice of the Executive Board, but it met with a refusal. The PF anticipates big problems with the introduction of the semester system. The party expects nothing short of a disaster, because examinations and lectures will run simultaneously; it predicts problems for students who follow electives at several Departments, students doing executive committee work and the schedule makers at TU/e. PF member Johan Mentink: "Our figures underline that a uniform agenda is needed that must subsequently be introduced at once."

When the signatures were collected, many students had to be brought up-to-date. For not everybody realises that all Departments will be free as from 1 September 2004 to change to a semester system that links up better with universities from abroad, whose importance is steadily increasing. That the new system must be implemented is certain for the PF. However, the party advocates a university-wide introduction of the semesters, rather than the phased transition that leaves the Departments free to work on this transition until 2007, which is what the present plans

intend to do. Nevertheless rector Van Santen says that he will make a case for students if the occasion arises. "For those three or four students we shall make arrangements." Yet according to the PF the numbers of students involved are much greater and hundreds will be duped by the new schedule. Mentink: "If they want to be lenient, they will take over our alternative. In this way we can prevent having to treat symptoms for three years, for this tinkering is bound to happen next year and the year after that again." / ●

New Bachelor programme TM

Health Care Technology Management is the name of the new Bachelor programme that the Department of Technology Management (TM) wants to set up. "We are going to take stock of the added value such a programme would provide beyond existing studies, whether there is a sufficient interest among pupils as well as on the market and whether we actually have sufficient expertise at our Department. The question is whether we can manage to pull it off, for in the long run we also intend to offer a Master's programme", says dr. Harrie van Tuijl of TM. The new study is intended to commence in September 2005.

In short

Quick scan measures student satisfaction

Last year the satisfaction survey among the staff was changed. Now the satisfaction survey among students is tackled as well. The Executive Board is convinced that a quick, limited sample survey via the Internet, a so-called quick scan, works better. The Board thinks that a certain survey fatigue has arisen among the students and therefore wants to investigate via a limited, annual sample survey how students experience a number of practical inconveniences. In this context one may think of the quality of examination rooms, the fumbling with separate passes for different copiers and the late marking of examinations.

Spinoza Premium 2004 awarded

The NWO Spinoza Premium 2004 was awarded for the tenth time on June 7th to four top researchers. The premium comes with no less than 1.5 million euros per winner. The laureates are: Prof. dr. Ben Feringa (chemist, University of Groningen), the inventor of the first light-powered molecular motor and builder of extremely selective catalysts; Prof. dr. Rien van IJzendoorn (educationalist, Leiden University), who underpinned the theory about children becoming attached to their educators; Prof. dr. Michiel van der Klis (astronomer, University of Amsterdam), who was the first to discover an X-ray star that revolves round its axis four hundred times per second; Prof. dr. ir. Jaap Sinninghe Damsté (earth scientist at the Royal Netherlands Institute for Sea Research and at Utrecht University) won the premium for his research on chemical fossils and the rewriting of theories about the carbon cycle and the sulphur cycle. The official presentation of the money and the Spinoza statue will take place on 3 November.

Hajraa tournament

Ten thousand bathing ducks, fishing nets and a volleyball field in a swimming pool make the theme of the 26th Hajraa Outdoor Tournament fairly clear: 'A dive into the deep'. The volleyball tournament will be held on 19 and 20 June on 'sportpark De Hondsheuvels'.

The English Page is written by Wies van Kats. She can be reached at engcursor@tue.nl.

Oriënteren op de mogelijkheden bij een beperking

Iets willen is één, maar het ook kunnen is iets heel anders. Voor studenten met een lichamelijke beperking is het uitvoeren van een beroepswens in elk geval geen vanzelfsprekendheid. Om hen te helpen bij hun oriëntatie, biedt het Studenten Service Centrum van de TU/e sinds kort een beroepskeuzetest die rekening houdt met eventuele handicaps.

De online beroepskeuzetest, mede ontwikkeld door het expertisecentrum handicap + studie, heeft ruim 2.250 beroepen in het bestand. Op basis van iemands antwoorden worden deze op volgorde van interesse gezet en gekoppeld aan de bijbehorende opleiding. Tevens kan de gebruiker aanvinken welke eventuele beperking op hem of haar van toepassing is; van rsi of rugklachten tot dyslexie en spinnenangst. Bij de beroepen die voor iemand interessant zijn, wordt vervolgens aangegeven in hoeverre deze voor iemand

met die beperking geschikt zijn.

Aan de TU/e kunnen geïnteresseerden de test maken bij het Studenten Service Centrum, samen met een student- of loopbaanadviseur. Hiervoor is namelijk een inlogcode vereist. "De test is een eerste aanzet voor een uitgebreider adviestraject", legt studentadviseur Eveline Boonen uit. "Iemand die de test thuis zelf zou gaan doen, zet die vervolgstap naar een gesprek misschien niet zo gemakkelijk, terwijl erover praten met een deskundige juist heel belangrijk is." "De test helpt je bij zelfreflectie", vindt Mirjam Kaizer, die Natuurkunde studeert en een spierziekte heeft. "Het is goed om na te denken over wat je wilt en wat je kunt. En dan ook in die volgorde. Deze test is een goed begin, zonder meteen in allerlei trajecten bij bijvoorbeeld het GAK te hoeven plonzen." Bouwkundestudente Zita Veldkamp, die rsi heeft, vult aan: "De test helpt je breder te denken. Wel is een

gesprek met een adviseur daarbij echt nodig; wij kennen onze beperkingen, zij zijn meer thuis in functies en dergelijke."

Breed

Klein minpunt wat de studenten betreft, is dat de beperkingen die bij de test kunnen worden aangevinkt, nogal breed zijn. Veldkamp: "In mijn geval kon ik wel aangeven dat ik rsi heb, maar de klachten die daarmee gepaard kan, zijn heel gevarieerd en per persoon verschillend". Kaizer zegt regelmatig na te denken over wat ze na haar studie gaat doen. Ze weet dat haar weg mogelijk niet de makkelijkste zal zijn. "Ik heb op bedrijvendagen wel eens gepraat met recruiters. Als ik dan vraag of je bij hun bedrijf ook parttime kunt werken, zeggen sommigen heel enthousiast: 'Natuurlijk, tachtig procent werken kán'. Terwijl het bij mij met twee uur per dag wel op is."/ •

Voor meer informatie: tst. 8015 of stu@tue.nl.

Onderwijsinspectie wacht op vernieuwend effect van BaMa

Het vernieuwende effect van het bachelor-masterstelsel is vooralsnog gering. De meeste universiteiten hebben hun opleiding simpelweg in tweeën geknipt, waarbij de (doorstroom)master vaak sterk lijkt op de oude afstudeerrichting. Van de onderzoeks-masters wordt meer vernieuwing verwacht, maar die zijn vaak nog in ontwikkeling.

Het mag misschien lijken alsof de hele universitaire wereld op zijn kop staat, maar zolang het merendeel van de masteroplei-

dingen doorstroommaster is, verandert er weinig. Dat valt af te leiden uit het rapport 'De master meester?' van de Onderwijsinspectie.

Of bijvoorbeeld de wobachelor een diploma wordt waar studenten succesvol de arbeidsmarkt mee opkunnen, moet nog blijken. Op dit moment stromen de meeste studenten net als vroeger gewoon door naar een aansluitende masteropleiding. Of dat zo blijft, zal mede afhangen van de toekomstige marktwaarde van het 'halve' universitaire diploma.

Over de voorlichting over

masteropleidingen was de inspectie vorig jaar nog zeer kritisch. Nu vindt ze dat het daarmee inmiddels beter gaat. Studenten krijgen opleidingsgerichte informatie, al is die volgens de inspectie soms pas beschikbaar nadat de veranderingen zijn doorgevoerd.

Kritisch is de inspectie over de internationaliseringslag van de opleidingen. Vaak zijn er een hoop pre-tenties, maar de praktijk 'loopt daarmee niet in de pas'. Zo laat het Engels van docenten nog veel te wensen over. (HOP)/ •

Topambtenaar onterecht buiten schot

De drie oud-ambtenaren van het ministerie van Onderwijs zijn vrijgesproken van valsheid in geschrifte in de Jamby-zaak. Het openbaar ministerie had de verantwoordelijke topambtenaar Jan Vrolijk moeten vervolgen, suggereert de rechter.

De 'Jamby-affaire' speelt al sinds 2000. Jamby, het ICT-bedrijf van Adam Curry, liep ondanks eerdere toezeggingen een miljoenen-order van het ministerie mis. Het bedrijf kreeg een schadeloosstelling van ongeveer negenhonderdduizend gulden. De betaling van dat bedrag is

over een paar BV's gespreid en er zouden valse datums op de facturen staan om 'problemen' te voorkomen. De drie voormalige ambtenaren hadden sommige documenten inderdaad op een andere datum getekend dan op de documenten vermeld staat. Maar de rechter oordeelde dat hun paraaf betrekking had op de inhoud van de documenten, en niet op de datum.

Bovendien is het onwaarschijnlijk dat hun baas, oud-topambtenaar Jan Vrolijk, niets van de dubieuze manoeuvres afwist. Het rapport van accountantsbureau Deloitte &

Touche pleit Vrolijk weliswaar vrij van schuld, maar de voorgeschiedenis van dat rapport was volgens de rechter opmerkelijk genoeg om vervolging van Vrolijk te overwegen.

Het OM zou Vrolijk buiten schot hebben gelaten hebben om het imago van Jamby en het ministerie niet te beschadigen. Door zulke overwegingen mag het OM zich echter niet laten leiden, aldus de rechtbank. Of het openbaar ministerie daadwerkelijk tot vervolging van Vrolijk overgaat, is nog onzeker. (HOP)/ •

Beter laat dan nooit

De late beslissers krijgen van een ID-student uitleg over een ID-project met fonteinen.

'De examens zijn voorbij, nu is er tijd om uit te zoeken of ik aan de TU/e wil gaan studeren.' Of dat de gedachte van de gemiddelde bezoeker aan de 'late beslissersdag' was, is niet zeker. Wat wel zeker is, is dat 46 potentiële toekomstige TU/e-studenten vorige week vrijdag, 11 juni, een bezoekje brachten aan de universiteit omdat ze nog niet met zekerheid kunnen zeggen welke studie ze vanaf september willen gaan doen. "We gingen er eigenlijk vanuit dat de bezoekers aan de 'late beslissersdag' allemaal al eerder een bezoek aan de TU/e hebben gebracht, bijvoorbeeld tijdens een vwo-voorlichtingsdag", vertelt Hanneke Dijkssellblom van het Communicatie Service Centrum. "Toch blijken er mensen tussen te zitten die hier helemaal blanco binnenkomen en zelfs nog geen andere uni-

versiteit hebben bezocht."

Dat ze met echt late beslissers te maken hebben, werd bij Industrial Design wel duidelijk. "Gisteren en vandaag hebben zich nog tien mensen aangemeld", vertelt Jeanette Schoumacher, waarmee het totaal aantal late beslissers bij ID op vijftien kwam. Onder de deelnemers aan de late beslissersdag waren ook studenten aan de hts die door hun afstuderen nog geen tijd hebben gehad eerdere open dagen te bezoeken of zelfs eerstejaars studenten aan de TU/e die over hun huidige studie twifelen. Rick Coenen, eerstejaars student Bouwkunde aan de TU/e, behoort tot die laatste groep: "Ik vind alles wat met ontwerpen te maken heeft wel leuk en twijfel of ik zal doorgaan met Bouwkunde of zal overstappen naar Industrial Design".

Vrouwen stoten hoofd tegen glazen plafond

Vrouwen die cum laude promoveren in de bèta-wetenschappen en de medische wetenschappen worden minder vaak hoogleraar dan hun mannelijke collega's. Sterker nog: zelfs mannen die 'gewoon' promoveren streven de 'cum laude'-vrouwen voorbij.

Dat blijkt uit onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen. Onderzoeker Margo Brouns benaderde alle met lof gepromoveerden van de RUG uit de periode 1985 tot 2000 en onderzocht hun carrière. De groep bestond uit 221 mannen en 38 vrouwen. In de exacte hoek blijken vrouwen een achterstand

te hebben. De uitkomst van het onderzoek kan niet door verschillen in kwaliteit tussen de mannen en vrouwen worden verklaard. Het gaat tenslotte om de groep die de aantekening cum laude heeft gekregen. De mannen en vrouwen zijn dus ongeveer even bekwaam.

Ook aan de ambitie kan het niet liggen, want de vrouwen zijn net zo ambitieus als de mannen. De helft van de vrouwen wil hoogleraar worden. Ze zijn ook bereid hard te werken. De meerderheid werkt meer dan veertig uur in de week.

Zelfs gezinsperikelen kunnen het verschil niet verklaren. De ambitieuze

vrouwen hebben volgens het onderzoek minder vaak een partner en minder vaak kinderen. Maar als ze toch kinderen hebben, blijken die nauwelijks effect te hebben op het functionieniveau van hun moeders. De veronderstelde 'carrièreschade' door kinderen lijkt dus beperkt te zijn.

In de hoek van de alfa- en gammawetenschappen is er opmerkelijk genoeg helemaal geen carrièreverschil tussen mannen en vrouwen die met lof zijn gepromoveerd. Vooral exacte en medische vrouwen stoten hun hoofd tegen het glazen plafond. (HOP)/ •

Tweede Kamer redt februariregeling

Vroege studiestakers kunnen gebruik blijven maken van de zogenoemde februariregeling. oudstaatssecretaris drs. Annette Nijs van Onderwijs wilde graag van de regeling af, maar de Tweede Kamer haalt een streep door de rekening.

Eerstejaars studenten die voor 1 februari van het studiejaar stoppen met hun opleiding, zien hun presta-

tiebeurs omgezet in een gift. Daarvan maken jaarlijks 3.700 mensen gebruik, wat OC&W ongeveer twee miljoen euro kost. Nijs wilde graag dat ook deze stoppers de geïnde beurs terugbetalen, maar de Kamer denkt daar anders over en wil de februaristakers niet met een lening opzadelen. Regeringspartij CDA diende hiertoe twee weken terug een amendement in

dat op voldoende steun kon rekenen.

De propedeuse geldt niet langer als afrekenmoment. Tot op heden is het zo dat een student de prestatiebeurs voor het eerste studiejaar ziet veranderen in een gift zodra hij zijn 'p' binnen heeft. Voortaan geldt dat de prestatiebeurs pas wordt omgezet in een gift als de hele opleiding is afgerond. (HOP)/ •

Van trimester naar semester: veranderen doet pijn

Overstap/Lennart Wesel

Illustratie/Jeanette Bos

Toen paus Gregorius XIII in 1582 de Juliaanse kalender afschafte, ging dat niet zonder weerstand. De datum verschoof namelijk ineens van donderdag 4 oktober naar 15 oktober 1582. De burgerij was in rep en roer; mensen dachten dat er tien dagen van hun leven werden gestolen. Zo erg is het nog niet met de invoering van het semestersysteem aan de TU/e, maar het rommelt wel. Volgens studentenfractie PF dreigen rampzalige gevolgen.

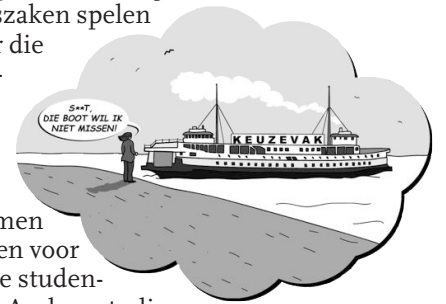
De PF wist 1.079 handtekeningen te verzamelen voor haar alternatief en leverde deze begin juni in bij rector prof.dr. Rutger van Santen. Op 22 juni bespreekt de PF de zaak opnieuw inhoudelijk met het College van Bestuur. Toch is de situatie ook na de handtekeningen hetzelfde, zegt drs. Wilma Groenendaal van het Onderwijs Service Centrum, die in de projectgroep zit die het CvB adviseert over de invoering van het semestersysteem. “We hebben echt iedereen gehoord; de opleidingsdirecteuren en ook de studenten zijn gehoord. Alleen: niet ieders wens is gehonoreerd. We hebben geadviseerd het semestersysteem gefaseerd in te voeren zodat iedere opleiding de kans heeft om het curriculum vorm te geven.” Volgens Groenendaal is het voorstel zoals het er nu ligt het beste omdat het geen ‘verbrokkeling’ van vakantieperiodes veroorzaakt. “Met het alternatief van de PF heb je de situatie dat er na kerst nog enkele weken onderwijs zijn, terwijl wij hebben gekozen voor een rooster waarbij de vakantieperiodes zo min mogelijk verbrokkelen. Daarom hebben we een kunstgreep toegepast door tentamens heel eng te roosteren. Dan kan probleem opleveren voor studenten die vakken aan verschillende faculteiten volgen, omdat

lessen en roosters dan door elkaar lopen. Alle opleidingsdirecteuren hebben echter aangegeven dat zij voor alle individuele gevallen een oplossing zullen zoeken”, aldus Groenendaal. PF’er Johan Mentink is niet onder de indruk van Groenendaals argument over de verbrokkeling van vakantiedagen. “Didactisch gezien is het waarschijnlijk beter om een lange periode van lessen te laten volgen door een lange periode van tentamens, maar dat is een kwestie van smaak en dus niet zo’n heel sterk argument. Wij kunnen aantonen dat de studeerbaarheid van opleidingen in het geding komt. Vanuit de opleidingen bezien kan ik me voorstellen dat het ze wel goed uitkomt. Studenten worden in sommige gevallen haast verplicht om tentamens te halen, omdat ze met herkansingen roostertechnisch in de knoop komen te zitten.” Een dergelijk neven-effect zou mooi meegenomen zijn voor een opleiding, want het zou studenten stimuleren om beter te presteren. “Maar dat argument mag je natuurlijk niet hardop zeggen”, aldus Mentink. Jesper Buijs van studentenfractie Groep één ziet geen problemen met het huidige plan: “Als je het besluit hebt genomen het semestersysteem in te voeren, moet je

een keer gaan omschakelen. Dat er problemen bij ontstaan, is logisch, maar ze zijn wel aanvaardbaar. We hebben in ieder geval de garantie dat het leed draagbaar wordt gemaakt en dat er vanuit de faculteiten soepel mee wordt omgegaan”. Buijs vraagt zich af hoe reëel het plan van de PF is om alle faculteiten in 2007 tegelijkertijd om te laten schakelen. “Dan zou je scheikunde tegen moeten houden en dwingen om het curriculum nog een keer om te schrijven. Dat is onaanvaardbaar.” Daar is opleidingsdirecteur prof.dr. Alex van Herk van Scheikunde het roerend mee eens: “Onze eerstejaars beginnen in september met het nieuwe curriculum, dat we cohortsgewijs invoeren. Het alternatief van de PF is leuk en aardig, maar het zou voor ons een ramp zijn als we weer opnieuw zouden moeten beginnen met het curriculum. Wij hebben elf studieprogramma’s lopen, waaronder een voor het hbo en een dual programma. Om dat allemaal goed geroosterd te krijgen, was al een flinke klus met het computersysteem IRIS. Om dat nu nog met de hand aan te gaan passen voor september is een ondoenlijk karwei.”

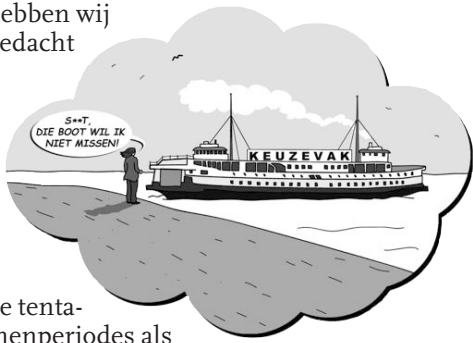
Handtekeningenactie

Bij de studieverenigingen is de handtekeningenactie van de PF wisselend ontvangen. Bij Technische Bedrijfskunde is er weinig animo voor de alternatieve plannen. Studievereniging Industria steunde de actie niet, aldus Laura Kluijtmans, commissaris onderwijs. “We hebben het pamflet van de PF aangenomen en studenten de gelegenheid gegeven om te tekenen, maar hebben het niet aangemoedigd. Het heeft niet onze hoogste prioriteit, aangezien er andere onderwijszaken spelen hier die pro-

blemen geven voor onze studenten. Andere studierichtingen ondervinden wellicht meer problemen.” Edwin Hubers, voorzitter van studievereniging Intermate (TeMa), heeft zijn handtekening wel gezet, en uit overtuiging. “Wij volgen de technische vakken buiten onze faculteit, dus voor ons kan het soms nadelig uitpakken. We steunen het plan van de PF omdat het voor alle faculteiten goed uitpakt.” Geerte van der Steen van Cheops (Bouwkunde) bekijkt de omschakeling vanuit een breder perspectief: “Semesters duren langer, en dat kan bij het Ontwerp Gericht Onderwijs van Bouwkunde nadelig zijn; studenten kunnen dan verzanden in hun werk. Ook zullen tentamens over meer stof gaan, omdat ze maar twee keer per jaar gehouden worden. Omdat we heel veel vakken hebben, zal het programma grondig herschreven moeten zitten en misschien moeten sommige vakken worden opgesplitst. Wij zijn heel vroeg geweest met de invoering van BaMa, en nu nemen we de tijd tot 2007 om de semesters in te voeren, dus laten we goed nadenken over de manier waarop”. Hoe dan ook, binnen drie jaar draait iedere faculteit volgens het semestersysteem, en dat is aanmerkelijk sneller dan de omschakeling naar de Gregoriaanse kalender: Griekenland ging pas na 342 jaar overstap, in 1924./ ●

Dát de TU/e moet overstappen van trimesters naar semesters, is geen onderwerp van discussie meer. Een semesterstelsel – waarin het academisch jaar wordt opgedeeld in halve jaren – sluit beter aan op de internationale agenda en met een steeds belangrijker wordend buitenland is dat te prefereren boven het huidige systeem van trimesters. Alleen: hoe moet het ingevoerd worden? Het officiële plan voorziet in een invoering met een deadline in 2007. Drie jaar lang hebben faculteiten dus de tijd om hun curricula om te schrijven naar een semestersysteem. Maar die vrijheid geeft problemen, meent studentenpartij PF. Studenten die niet nominaal studeren of vakken bij andere faculteiten volgen, krijgen te maken met periodes waarin tentamens en lessen door elkaar lopen, en dat schaadt de studeerbaarheid. In een manifest (te vinden op www.tue.nl/pf/) schrijft de PF: ‘Studenten, docenten, verenigingen; iedereen heeft er de komende drie jaar last van. Bedenk daarbij ook dat drie jaar voor een bachelorstudent de gehele opleidingsduur is. Vanaf volgend jaar moeten studenten mogelijk een verplicht college missen omdat ze een tentamen moeten maken. Verenigingen kunnen activiteiten nauwelijks plannen omdat elke faculteit zijn eigen weg gaat. Wanneer begint een keuzevak? En dat vak dat je vorig jaar niet gehaald hebt? Wordt het komend jaar in een semesterindeling gegeven of in een trimesterindeling? En wanneer zijn de tentamens dan? Teveel vragen, te weinig antwoorden’. Volgens de PF zijn er twee alternatieven: het universiteitsbreed invoeren van het semestersysteem in 2007, of een overgangsregeling waarin de tentamenperiodes in dezelfde weken vallen. Het meest reëel is volgens de partij de overgangsregeling, temeer omdat sommige faculteiten al heel ver zijn met het invoeren. De PF nam het alternatief rooster, ontworpen door Petra Rombouts van STOOOR, de Studenten Onderwijs Organisatie van Natuurkunde. “In het trimestersysteem wordt elke keer vijf weken les gegeven en dan één week herkansingen of twee á drie weken tentamens”, legt Rombouts uit. “De tentamenperiodes zijn dan eerst één week, dan twee, dan één, enzovoorts. Dit resulteert in 1-2-1-3-1-3. In het semestersysteem wordt ook elke keer vijf weken les gegeven, maar dan eerst twee keer één week tentamens en dan afsluitend drie weken les. Dit geeft 1-1-3-1-1-3. Om nu zowel trimester- als semesterstudenten een kans te geven hun tentamens goed te kunnen maken, hebben wij bedacht

de tentamenperiodes als volgt in te delen: 1-2-2-2-1-2. Met hier-tussen elke keer vijf weken les. Het gevolg is dat elke afsluitende tentamenperiode van een trimester of semester twee weken tentamens heeft. Op deze manier kan iedereen hetzelfde rooster volgen en ontstaan geen problemen met het volgen van vakken bij andere faculteiten of vakken van eerdere jaren. Dit is wel het geval bij het rooster zoals het er nu ligt”, aldus Rombouts.

‘Strategies of Preparing Transparent Latices with application to the Synthesis of Transparent Hydrogels for Intraocular Lenses’, zo luidt de titel van het proefschrift van Pusch. Anders gezegd: is het mogelijk een polymeergel samen te stellen die een menselijke oog lens kan vervangen, bijvoorbeeld bij iemand die aan staar lijdt? Het zou een fantastische vinding zijn, want jaarlijks worden wereldwijd bij zo’n tien miljoen mensen in voornamelijk de westerse wereld de oog lenzen vervangen. In veel gevallen vanwege staar, een ziekte die uiteindelijk leidt tot blindheid. Het aantal operatieve ingrepen tegen staar neemt wereldwijd jaarlijks met zo’n vijf procent toe. De mens probeert al eeuwenlang het geheim van de werking van de oog lens te ontrafelen. In wat nu Irak is, en in Griekenland en Egypte zijn ooit bronzen

instrumenten gevonden die wijzen op oog chirurgie. De eerste tastbare rapporten van oog lensvervanging dateren van de achttiende eeuw. De menselijke lens werd toen vervangen door een glazen lens. Door het gewicht bleven de lenzen na de operatie echter niet op hun plaats zitten. Het begin van de moderne chirurgie dateert van 1949. Een arts implanteerde een oog lens gemaakt van perspex, polymethyl methacrylaat; materiaal waarvan onder meer windschermen voor gevechtsvliegtuigen werden gemaakt. Uit rapportages uit de Tweede Wereldoorlog bleek dat het uiteenspattende perspex-materiaal in de ogen van de piloten bleef zitten zonder die te beschadigen. Na de eerste operaties ontstonden nog wel tal van complicaties, maar de uitdaging lag er definitief vanaf begin jaren vijftig om de

Een injecteerbare

Polymeergel/Han Gommeren
Foto/Bart van Overbeeke

Zou het mogelijk zijn een aangetaste menselijke oog lens te vervangen door een lens van latex? Vier jaar lang ging drs. Jens Pusch op de polymeerafdeling van de TU/e op zoek naar een antwoord op die vraag. Hij is voorzichtig optimistisch gestemd. “Voor medische toepassing mogelijk wordt, is nog zeker vijf à tien jaar onderzoek nodig”, schat Pusch, die maandag 14 juni promoveerde op zijn onderzoek.

menselijke oog lens te vervangen door een implantaat. De techniek werd in de loop der jaren verbeterd en uiteindelijk ook toepasbaar. De huidige implantaat-lens bestaat uit siliconen. Ze heeft echter nog altijd één nadeel: wie is geholpen, kan goed ver zien, maar heeft om te lezen altijd een bril nodig.

Uitdaging

De uitdaging die de uit Duitsland afkomstige Pusch en zijn medeonderzoekers bij promotor prof.dr. Alex van Herk aangingen, was uit te vinden of met latex een lens zou zijn te maken die de leesbril overbodig maakt. Een lens die zowel geschikt is om ver te zien als van dichtbij. Indachtig een wijsheid van Goethe: ‘Weil du die Augen offen hast, glaubst du, du siehst’. Zo gingen ze vier jaar geleden aan de slag, nadat Pusch in 1999 was afgestudeerd aan de Universiteit van Keulen. Pusch begon zijn studie chemie in eerste instantie aan de Universiteit van Dortmund. Het onderzoek van Pusch, mede gefinancierd door de Amerikaanse farmaceut Pfizer en de European Graduate School (EGS) kende twee vraagstellingen: kunnen we een strategie bedenken om een transparante latex te vervaardigen, en kunnen we uit dat latex een materiaal maken dat op termijn geschikt is te maken voor injecteerbare, intra-oculaire lenzen? Bij medische toepassing, als de techniek tot in de finesse zou zijn verfijnd, zou de bestaande oogzak worden leeggezogen en de lens vervangen door een gelachtige latex-substantie (zie onderste illustratie op rechterpagina). De vijf versers, Pusch, drie stagiaires en een masterstudent, gebruikten drie verschillende methodes: 1. de emulsiepolymerisatie, 2. pulsed electron beam (PEB) geïnitieerde polymerisatie en 3. de microemulsiepolymerisatie. Pusch en zijn team kozen voor polydivinylbenzene als basis-materiaal vanwege het geringe risico dat het breekt en de geringe zwelbaarheid in water. Immers, wanneer het materiaal in water opzwellt, knapt de oog lens.

Uiteindelijk kwam de emulsiepolymerisatie van divinylbenzene volgens Pusch als beste uit de bus. “We hebben aangetoond dat transparante latex in principe gecrosslinked kan worden en daarbij een hydrogel vormt die transparant blijft. Dat is essentieel voor eventueel gebruik als oog lens, omdat dan het zicht intact blijft. Ook staat vast dat de osmotische druk (de overdruk binnen een halfdoorlatende wand, wanneer er evenwicht is tussen de vloeistoffen erbinnen en erbuiten -red.) zeer laag is, zodat de gel nauwelijks water aantrekt.” Pusch, die inmiddels alweer vanuit Eindhoven naar het Duitse Brühl is verhuisd, is al met al in zijn opzet geslaagd. Hij hoopt dat verder onderzoek zal plaatsvinden op basis van zijn bevindingen. “Het zou spannend zijn dat onderzoek toe te spitsen op de praktische toepasbaarheid. Maar daarvoor is nog zeker vijf à tien jaar onderzoek nodig”, schat Jens. “Daarvoor is natuurlijk heel veel geld nodig. De afweging die gemaakt zal worden, is of het commercieel haalbaar is om zo’n toepassing te ontwikkelen. Hopelijk blijven mijn bevindingen niet ergens in een lade liggen. Aan de andere kant kan ik moeilijk gaan zeggen: dit is mijn kindje en ik wil ermee verder. Ik kan alleen maar hopen dat ergens iemand zijn vinger opsteekt en zegt: laten wie op zoek gaan naar een praktische toepassing.” Of zoals hij het in zijn proefschrift stelt: ‘De conclusie is dat conventionele hydrogels niet kunnen worden gebruikt als volledig functioneel lensmateriaal. Om zo’n materiaal te ontwikkelen, zijn zowel nieuwe benaderingen als nieuwe polymeerders nodig’.

Menselijke invalshoek

Pusch haalde de voldoening vooral uit het gegeven dat zijn fundamenteel onderzoek in de toekomst wellicht tot een medische toepassing kan leiden, waardoor het een menselijke invalshoek krijgt. “Een dergelijk onderzoek trekt ook mensen aan. Ik heb met heel veel plezier met drie stagiaires en een masterstudent samen-

Onderzoek in het kort

Symposium

The Plastic Brain

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) houdt op 25 juni een wetenschappelijk symposium rondom de maakbaarheid van het brein onder de naam ‘The Plastic Brain’. Neurowetenschapper Gregory Quirk (Ponce School of Medicine), zal spreken over het overwinnen van angsten, psycholoog Gregory Ball (John Hopkins University) zal spreken over de relatie tussen brein, hormonen en gedrag. Tom Mitchell van Carnegie Mellon University) houdt een lezing over ‘machine learning’, toegespitst op de vraag hoe computers kunnen leren om iemands mentale toestand af te lezen van de vertoonde hersenactiviteit. ‘The Plastic Brain’ vindt plaats in de Gertrudiskapel in Utrecht. De toegang is

gratis, maar inschrijving is verplicht vanwege het beperkt aantal plaatsen. Kijk hiervoor op: www.nwo.nl/cognitie/symposium.

Wiskunde voor de industrie

Wiskundigen, statistici en ingenieurs kunnen hun hart ophalen tijdens de dertiende editie van ECMI, de Conference on Mathematics for Industry, die wordt gehouden van 21 tot 25 juni in het Auditorium van de TU/e. De conferentie is gewijd aan wiskundige en statistische modellering, analyse en simulatie van problemen die optreden in een praktische context. Applicatiegebieden die aan bod komen zijn: Aerospace, Electronic industry, Chemical technology, Life sciences, Materials, Geophysics, Financial mathematics en Water flow. Meer informatie is

te vinden op: <http://www.ecmi2004.tue.nl>.

KIVI samen met NIRIA

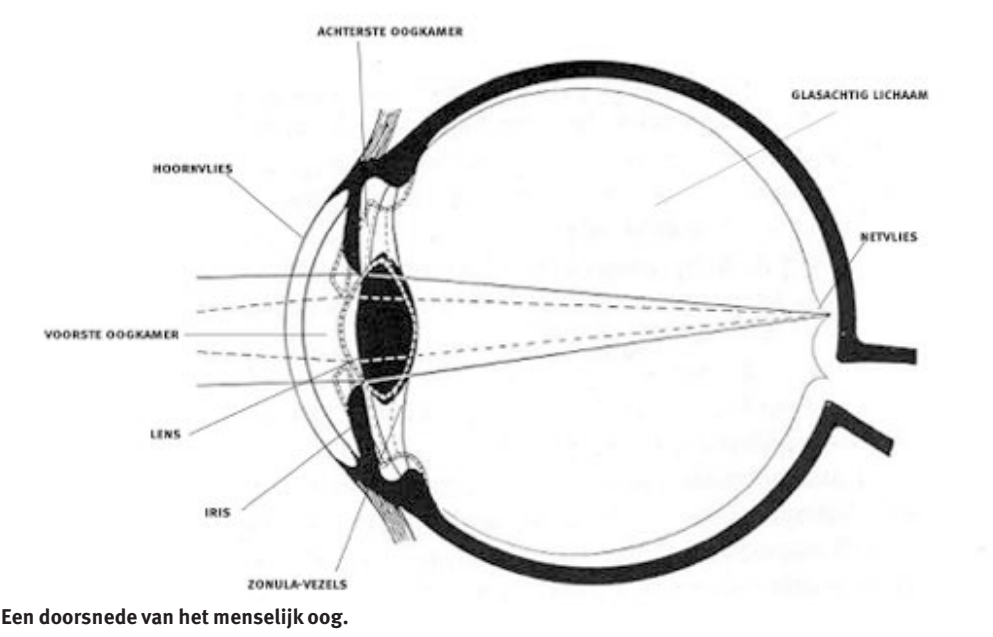
Jan Dekker (oud-topman TNO), is de voorzitter van KIVI-NIRIA na de fusie van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (KIVI) en de Nederlandse Ingenieursvereniging (NIRIA). Samen zijn de twee verenigingen goed voor dertigduizend leden. De ledenraden van de beroepsverenigingen gingen op 8 juni akkoord met de fusie. Volgens Dekker moeten verschillen tussen hbo- en TU-ingenieurs aan de kant gezet worden: “We moeten duidelijk maken dat ingenieurs een echte bijdrage leveren aan de maatschappij. Dat is onze plicht. En dat kan veel beter vanuit één krachtige vereniging”.

Industrial

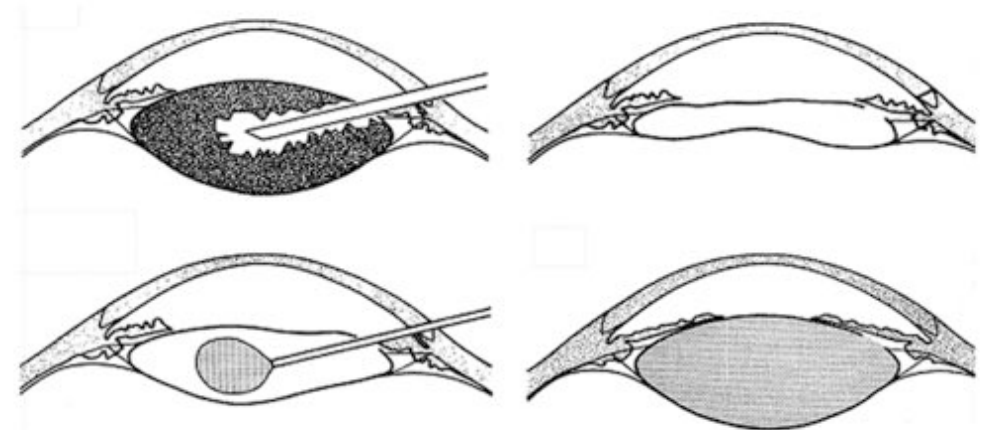
“I propose that the following character sequence for joke markers: :-)”, zo schreef Scott Fahlman in de ochtend van 19 september 1982 op het bulletin board van de Carnegie Mellon School of Computer Science. Inderdaad: Fahlman is de verwekker van het emoticon, ook wel smiley genaamd. De techniek heeft Fahlmans geesteskind grootgebracht; op 22 juni vindt aan de TU/e-faculteit Industrial Design de presentatie plaats van TelMeA, een webforum voor communicatie vol emoties. Kidsplanet.nl gaat het systeem als eerste gebruiken.

TelMeA, een afkorting voor Tell me a Theater, is ontwikkeld door Toru Takahashi van het Japanse Advanced Telecommunication Research Institute

ooglens van latex

Een doorsnede van het menselijk oog.

De toekomstige toepassing van een latex lens. De oogzak wordt leeggezogen en de bestaande lens wordt verwijderd. Hierna wordt de latexgel erin gespoten als nieuwe lens.

gewerkt hier aan de universiteit.” De keuze om zijn promotie in Eindhoven te doen, was een heel bewuste, zegt Pusch. “Ten eerste heeft Eindhoven natuurlijk een goede naam op het gebied van polymeren. Daarnaast wilde ik graag mijn beheersing van het Engels verbeteren, denkend aan de globalisering waarmee we te maken hebben. Hier in Nederland kun je in het Engels je promotie doen, dat kan in Duitsland nog vrijwel nergens. Alles moet bij ons in het Duits, dat geldt ook voor buitenlandse studenten. Ik vond het bovendien leuk om ook de Nederlandse taal te leren spreken. Ik sprak al een paar woorden Nederlands. En heel veel woorden uit het Nederlands en Engels lijken op elkaar. Zo kun je een taal snel oppikken als je wilt. Anders was ik er niet aan begonnen, want je moet het natuurlijk wel leuk vinden om een andere taal onder de knie te krijgen.” Nu hij zijn promotie achter de rug heeft, gaat Pusch zich oriënteren op een

bestaan als chemicus. Aanbiedingen heeft hij inmiddels al op zak. Maar Pusch wil een weloverwogen keuze maken. “Ik zou aan de slag kunnen gaan bij een bedrijf in Venlo, maar ook in Duitsland of Zwitserland. Over deze vraag ga ik me de komende tijd buigen. Eerst moet ik duidelijk hebben waar ik over vijf jaar wil staan. In Duitsland wordt beter betaald, maar dat zal niet bepalend zijn voor mijn keuze. Een Duits bedrijf wil me graag in dienst nemen, omdat ik word geacht de Nederlandse mentaliteit enigszins te kennen.” In een van de stellingen bij zijn proefschrift zinspeelt Pusch daar ook op. De betreffende stelling luidt: ‘Het verschil tussen Nederlanders en Duitsers is minder groot dan vele Nederlanders denken’. Voor alle duidelijkheid: Pusch stond Cursor te woord in vrijwel vlekkeloos Nederlands./ ●

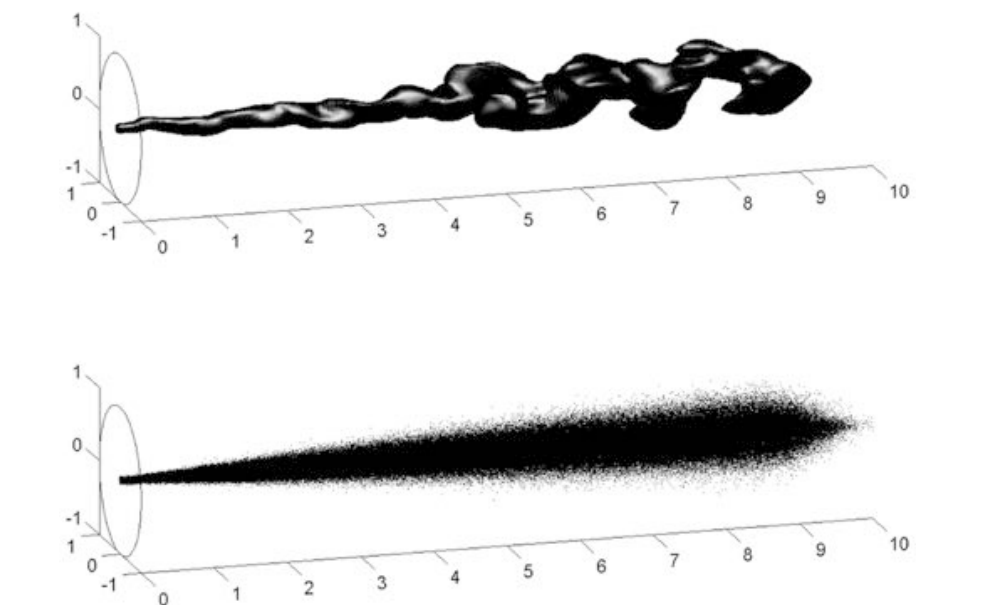
Stromingen voorspellen in pijpen met rekenmodel

Zelfs verstokte niet-rokers zullen moeten toegeven dat het een fascinerend gezicht is; de rookpluim van een sigaret. Vlak bij de askegel stroomt de rook nog recht omhoog, maar al snel kringelt de rook zodanig dat er geen touw meer vast valt te knopen aan de wervelingen. Toch is dat wat werktuigbouwkundige dr.ir. Maurice Veenman heeft geprobeerd.

Geprobeerd, want bij dergelijke processen gaat het om benaderingen. Het vereist namelijk veel rekenwerk om de bewegingen van gasdeeltjes te voorspellen en dat is niet te doen met een simpele desktopcomputer. Veenman ging met zijn rekenwerk naar het Amsterdamse rekencentrum SARA, waar een SGI Origin3800 met 1.024 processoren aan het werk werd gezet. Veenman: “Ik wilde stromingen van gassen of vloeistoffen door pijpen kunnen voorspellen. De vergelijkingen die een uitspraak doen over hoe iets zal stromen, zijn al heel lang bekend, dat zijn namelijk de Navier-Stokes vergelijkingen. Maar tot op de dag van vandaag zijn er geen analytische oplossingen voor deze vergelijkingen als de stroming turbulent is”. Veenman schreef een numeriek programma dat deze vergelijkingen oplost en dat statistische gemiddelden uitrekt. Dat klinkt eenvoudig, maar het is een uiterst complex proces. “Om de stroming door een buis numeriek te kunnen voorspellen, moet je de buis in een driedimensionaal raster verdelen. Op die manier kun je de Navier-Stokes vergelijkingen nauwkeurig oplossen met een krachtige computer. De beperking zit hem in de ‘ruwheid’ van de stroming; hoe

wilder en dus turbulenter de stroming, hoe fijner je raster moet zijn. De simulaties bij gematigd turbulentieniveau die nu uitgevoerd zijn, duurden al enkele weken tot zelfs maanden. Voor zeer turbulente stromingen is deze methode dus niet geschikt -daar zou zelfs de allersnelste supercomputer wel een paar jaar zoet mee zijn- vandaar dat we dus op zoek zijn naar modellen.” Met de statistische gemiddelden uit zijn numerieke programma zijn deze modellen te construeren. Veenmans programma geeft een beter beeld van zogeheten stochastische processen, waarbij de factorkans van belang is. Veenman: “Neem een dobbelsteen; je weet nooit precies wanneer je een zes gaat gooien, maar als je de resultaten van honderdduizend worpen hebt bekeken, kun je wel een voorspelling over het gemiddelde doen”. Dat is het idee achter de stochastische modellen die ontwikkeld zijn met behulp van de gegevens uit de dure computerberekeningen. Deze modellen kunnen de gemiddelden van een turbulente stroming redelijk nauwkeurig voorspellen.

Toepassingen Veenman is voorzichtig in het benoemen van praktische toepassingen. “Mijn onderzoek is behoorlijk fundamenteel. Je zou wel kunnen zeggen dat het een aanzet vormt tot de bepaling van de verspreiding van gassen. Neem bijvoorbeeld de rook uit een schoorsteen; hoe verspreidt die zich? Daar zou je met behulp van een rekenmodel een voorspelling over kunnen doen en dat is wel handig als het bijvoorbeeld om een giftige stof gaat.”/ ●

Twee weergaven van verspreiding van een continu toegevoegde verontreiniging in een turbulente pijpstroming. De stroming gaat van links naar rechts. De bovenste afbeelding toont de resultaten van de numerieke berekening, onder het resultaat van het stochastische model.

Design onderzoekt sociale context van ‘avatars’

International (ATR). Namens de faculteit Industrial Design doet dr. Cristoph Bartneck onderzoek naar de sociale interactie via het chatforum. TelMeA is te vergelijken met een chatbox; gebruikers kunnen berichten versturen via een centrale server die zichtbaar zijn voor de rest van de mensen die zijn ingelogd op de site. Waar bij chatprogramma’s als MSN Messenger teksten worden ‘opgeleukt’ met smileys, draait het bij TelMeA juist om het ‘avatar’ - de grafische weergave van een gebruiker; een poppetje. In het geval van TelMeA wordt die gegenereerd met Microsoft Agent software, die gebruikers van MS-Office wellicht kennen van de hulpvaardige paperclip Clippy. Via systemsynthese is het mogelijk de ingetikte

tekst uit te laten spreken door je virtuele vertegenwoordiger. Dankzij een breed scala aan non-verbale uitdrukkingsmogelijkheden van de avatars kunnen gebruikers veel meer overbrengen. Chatters kunnen elkaar via TelMeA-agents op websites, of zelfs plaatjes op een bepaalde site wijzen, met een gezichtsuitdrukking of lichaamshouding die daarbij gepast is. Bartneck onderzoekt hoe er gecommuniceerd wordt door gebruikers. “TelMeA biedt gebruikers veel meer uitingsmogelijkheden. Ze kunnen natuurlijk basale emoties als plezier, verdriet en woede tonen, maar met lichaamstaal kunnen ze meer overbrengen als ze iets uitleggen of bijvoorbeeld vergeten. Ik onderzoek de sociale context; hoe communiceren gebruikers met elkaar, hoe zitten sociale

netwerken in elkaar en zijn er patronen te ontdekken?” Om dat te onderzoeken, werkt Bartneck nauw samen met Kidsplanet.nl, dat TelMeA bij wijze van proef gaat draaien. Remco Pijpers, adjunct-hoofdredacteur bij Planet Internet, volgde twee jaar geleden een conferentie ‘Interaction design and children’ en kwam zo in contact met Bartneck. Pijpers: “Hij vertelde dat zijn Japanse collega Toru Takahashi bezig was met TelMeA Theatre en dat men TellmeA in Nederland wilde lanceren om vergelijkend onderzoek te doen; hoe gaan kinderen in Japan en Nederland er mee om?” Het is de bedoeling dat Kidsplanet TelMeA op 22 juni live heeft staan. De bezoekers van de site wordt van

tevoren duidelijk gemaakt dat ze deelnemen aan een experiment en dat hun conversaties worden opgeslagen. Dat de eerste proef in Nederland met kinderen verloopt, is toevallig. “Het is zeker niet de enige doelgroep”, aldus Bartneck. “Ook voor volwassenen verloopt communicatie steeds vaker via internet. Professionals in de medische sector zullen ook gebruik willen maken van verfijnder uitdrukkingsmogelijkheden.”/ ●

Kijk voor meer informatie op:
http://community.atr.co.jp/TelMeA_Theatre/index.jsp.

Huizen zoeken voor deze rubriek is niet altijd makkelijk. Het kost huisgenoten vaak een tweedaags overleg om uit te vinden of Schilp & De Wit langs mogen komen. Andere huizen doen er niet moeilijk over. Je belt. Ze nemen op. En binnen een minuut is het geregeld. Daar houden we van. En daarom houden we van Huize Kameel. Eigenlijk is Huize Kameel twee huizen. Of, nog juister, twee flats. Dit tweeluik aan de Sibeliuslaan was tot voor kort bekend als Huize Frappand en Huize Homies. Maar uit gezelligheidsoverwegingen zijn de huizen gefuseerd. Zoals vele fusies begon ook deze met een samenwerkingsverband. De bewoners aten zo vaak bij elkaar dat een gezamenlijke kooklijst het meest efficiënt bleek. Egon Scheepers (vijfdejaars BMT): “We hebben geluk gehad met elkaar”. Een hoop studentenhuizen zijn jaren aan het werk met kijkavonden om een goede huisgenoten te selecteren. Maar de mensen in Huize Kameel werden gewoon lukraak door Vestide bij elkaar geplaatst.

Behalve het jaarlijkse kerstdiner en de AllerHande-fratsen van Johanneke Koelstra (derdejaars B) heeft de gezamenlijke kooklijst geen golf van culinariteit opgeleverd. Christiaan Herrewijn (tweedejaars TeMa) staat bekend om zijn aardappels-groenten-vlees-mentaliteit. Niet tot ontevredenheid van de rest van het huis overigens. Een beetje afwisseling kan geen kwaad. Luc van den Elzen (derdejaars TN) heeft wat minder kookzelfvertrouwen. Of eigenlijk überhaupt kookvertrouwen. Als rond zes uur bij Johanneke op de deur wordt geklopt, is het steevast

Luc die om advies komt vragen. En steevast belt hij daarna alsnog zijn moeder op met dezelfde vraag. “Johanneke komt gewoon niet overtuigend over”, aldus Luc. En mams natuurlijk wel.

Johanneke speelt vandaag de secretaresse van het geheel. Bij aankomst overhandigt ze De Wit de getypte geschiedenis van het huis. Later biedt ze nog aan het huislogo op te sturen. Dit logo pronkt op de rode polo's van drie van de aanwezige heren. Het is een kameel met op elke bult een huisje. Met als onderschrift: ‘Staat nooit droog’. Ze hebben de polo speciaal voor het interview aangetrokken.

De fusie is natuurlijk uitgebreid gevierd. Behalve het jaarlijkse Sibelius-flatfeest, waar dit huis met zijn bovengemiddeld aandeel in de flatraad een flinke vinger in de pap had, hebben ze een fusiefeest gegeven: “Two scary houses on the fourth floor”. Her en der zijn daar nog overblijfselen van te vinden. Onder de trap staat een aantal grafstenen. Verder zijn hier en daar harige spinnen en ‘enge’ maskers als relikwieën van het feest te vinden. Susanne Hollander (vierdejaars Verpleegkunde) pakt een stapeltje foto's waarop uitbundige mensen rare dingen doen. Temidden van zelfgemaakte spinnewebben die er uitzien alsof ze uit The Lord of the Rings komen. Dat moet een griezelig feestje zijn geweest. “Het was vooral erg gezellig”, volgens Egon. Fusie geslaagd.

Tekst: Wouter Schilpzand en Marten Witkamp
Foto's: Bart van Overbeeke

Huize Kameel

Bier, ballen en bratwurst

Oké, studentenhuys Huize Amalia mag dan een tribune in de achtertuin hebben staan, maar studievereniging Japie van Scheikundige Technologie wint het deze week qua opkomst. Zo'n honderd mensen volgden daar op dinsdagavond 15 juni bij de FORT gespannen de verrichtingen van het Nederlands elftal tegen Duitsland. En, geen onprettige bijkomstigheid: dat alles onder het genot van een fijne barbecue, zoals elk jaar geregeld door studenten van de Eerstejaarscommissie en de Activiteitencommissie. De ontlading in de FORT was groot toen Ruud van Nistelrooij, tien minuten voor het eindsignaal, met zijn gelijkmaker een nederlaag tegen Duitsland voorkwam.

Foto: Bart van Overbeeke

Effe zeuren

/Fred Steutel

‘One nation, under God, indivisible ...’ Met deze tekst worden in de VS elke dag vele miljoenen kinderen gehersenspoeld. De woorden ‘under God’ zijn in 1954 door het congres toegevoegd na een campagne door de ‘Knights of Columbus’. De ‘pledge’ is daardoor een openbaar gebed geworden en daarmee is de scheiding van kerk en staat zoals bepleit door de ‘founding fathers’ opgeheven.

Hoe zit het bij ons met de scheiding van godsdienst en wetenschap? Tot mijn verbijstering lees ik in Cursor 24 de volgende verklaring voor de ark van Noach op onze rectorseten en pedelstaf: ‘ten teken van de directe verbinding tussen de geest van God en de geest van de mensen’. De tekst lijkt beter te passen bij een duif dan bij een ark. Maar wie heeft deze interpretatie bedacht; staat deze tekst in onze statuten, is hij verzonnen door een Cursoredacteur, is de studentenpastor geraadpleegd?

En wie waren trouwens ónze founding fathers? Uit het gedenkboek 1956-1991 komen Frits Philips en Gilles Holst naar voren. Van Holsts religieuze richting weet ik

niets, en Frits Philips was weliswaar actief in de Morele Herbewapening tegen alles wat vies en voos is -er werd gesproken van ‘Philips en Caux’-, maar ik verdenk hem er niet van de Arke Noachs hier te hebben geïntroduceerd. De enige verwijzing naar het Hogere kwam in 1956 van koningin Juliana: “De techniek is een Godsgave; in eerbied en dankbaarheid zullen wij deze gave hebben te aanvaarden”. De wiskundige Bottema, toen rector van de TU Delft, verwees wel naar de Ark, “waarmee het leven en de behoudendheid wordt verzinnebeeld”, maar zei niets over de goddelijke en de menselijke geest.

Het is leerzaam om eens in het gedenkboek te bladeren. Er is veel veranderd: op foto's van vergaderingen wordt volop gerookt, en hoofdstuk 4 heet ‘Tilburg en Eindhoven op weg naar een Brabantse Universiteit’. Laten we in het gedenkboek van 2006 dus bescheiden zijn over het Sectorplan, maar misschien kan er iets in over onze ‘directe verbinding’ met het Hogere.

GEERT en BEERT

door Ruben Libeott
www.geertenbeert.nl

